

**A természet
védelmében**

interjúnk a 3. oldalon

**Csernobil
hatásai**

exkluzív cikkünk a 7. oldalon

**Egy golyóváltás
utóhangjai**

9. oldal

**Merre tart
a vadbiológia?**

19. oldal

magyar

VADÁSZLAP

2. ÉVFOLYAM 7. SZÁM

35 Ft

1993. JÚLIUS 6.

SZIGORÚAN BIZALMAS

Az eredmény hivatalos kihirdetéseig minden információ, amely a Vadgazdálkodási Alaphoz beérkező pályázatokról szól – szigorúan bizalmasnak minősül, amellyel teljes mértékben egyetértünk, ha ez nem akadályozza a pályázókat célkitűzéseik megvalósításában. Rácz Fodor Gábor az FM főfelügyelője, a Vadgazdálkodási Alap kuratóriumának elnöke az eredményről tehát nem tájékoztathatta szerkesztőségünket, minden másban készséggel állt rendelkezésünkre.

Kezdjük a kuratóriummal. Kik döntenek a Vadgazdálkodási Alapról, amelyről annyit minden vadásznak tudnia kell, hogy nem „kincstári adomány”, mert a kiváltott vadászjegyek 500 forintjából áll össze, amelyhez hozzájön a külföldi bérvadászok vadászjegyeiből származó bevétel, valamint a trófeabírálatokból beszedett bírálati díjak összege. (Ez utóbbit akár el is lehet „felejteni”, mert ugyanakkor a bírálati díjakból kell a trófeabíráló bizottságok tevékenységét fedezni.)

Rácz Fodor Gábort a miniszter jelölte ki a kuratórium elnökének, amely kijelölést az is indokolta, hogy korábban, mint a vadászati és halászati önálló osztály munkatársa, ő kezelte a régebbi Vadgazdálkodási Alapot.

Az országgyűlés az Alapokról szóló törvényben kimondta, a kuratóriumot úgy kell összeállítani, hogy abban szerephez jussanak az erdészeti, környezetvédelmi és vadászati érdekképviseleti szervezetek képviselői. Nézzük, kiket kért fel a miniszter a kuratórium tagjainak?

Egyértelműen az erdészeti vonalat képviseli **Visnyovszky Károly** az Országos Erdészeti Egyesület főtitkár-helyettese, vadgazdálkodási szakmérnök, a Bakony bérkilövő Vt. tagja; valamint az FM Erdészeti Hivatal erdővédelmi osztályának vezetője, a neves erdész-vadász család sarja

Holdampf Gyula, aki korábban – igaz, hogy a minisztériumban öt évig vadgazdálkodási munkakörben tevékenykedett, s jelenleg is az Alsógalgamenti Vadásztársaság ellenőrző bizottságának elnöke.

Dr. Kalotás Zsolt a Környezetvédelmi és Területfejlesztési Minisztérium élővilágvédelmi osztályának vezetője, a Madártani Intézet igazgatója nem gyakorló vadász, bár korábbi munkássága – a fácánkerti vadvédelemtechnológiai állomáson – jócskán összefonódott a vadgazdálkodással.

Kimondottan a vadászatot három kuratóriumi tag is képviseli: **Szabó**

Zoltán az FM Pest megyei Földművelésügyi Hivatal vadászati főfelügyelője, vadgazdálkodási szakmérnök, a Zirci József Attila Vt. tagja, korábban a Középmagyarországi Vadászok és Természetvédők Szövetsége fővadászaként találkozhattak vele a vadászok.

Pechtol János a Magyar Országos Vadászati Védegyelet főosztályvezetője, vadásztársasági elnök.

Giczi Frenc a Lajta-Hansági ÁG. vadászati ágazatvezetője az úgynevezett Lajta-projekt gazdája, amely a szürke fogoly tenyésztési módszereinek kidolgozását tűzte zászlajára, és

évek óta támogatást kap a Vadgazdálkodási Alaptól.

Idén – a törvény értelmében – az élőhely megőrzésére, a kutatás, oktatás, ismeretterjesztés támogatására lehetett pályázni anyagi támogatásért a Vadgazdálkodási Alapból. A kiírt határidőig – május 15-éig – 56 pályázat érkezett be, 80 millió forint feletti igénnyel. Ezzel szemben idén 21 millió forint szétosztásáról dönthet a kuratórium, ami azt jelenti, hogy lesz olyan pályázat, amit a kuratórium elutasít, amit csak részben támogat és olyan is, amit forráshiány miatt nem tud támogatni.

Május 26-án a kuratórium első ülésén az ügyrendet alakították ki, eldöntötték a szavazás módját, amely szerint: nyílt, egyszerű, kétharmados többségű szavazással döntenek a pályázatok sorsáról.

Június 17-én – mint ezt Rácz Fodor Gábor elnöktől megtudtuk – kevés vitával, mert zömében azonos volt a tagok véleménye: 26 pályázat „elvértett”, a maradék 30 pályázatról rangsor készült. Prioritást, azaz előnyt élveztek az élőhely védelmében benyújtott pályázatok és azok, ahol a pályázók saját pénzüket is mobilizálni kívánják céljaik megvalósításához. Kiestek azok a pályázatok, amelyben a pályázók ingatlan vásárlására, fácántenyésztésre stb. kértek pénzt, azaz általános, normál vadgazdálkodási tevékenységük támogatására nyújtottak be.

Július 1-jén a kuratórium lezárja a vitát és elkészül az előterjesztés, amelyet július 15-én hoznak nyilvánosságra... szigorúan betartva a törvényben meghatározott 60 napos döntéselőkészítési határidőt.

Lapzártáig további részleteket nem tudunk meg, a végleges döntésről következő lapszámunkban számolunk be.

Csekő Sándor
főszerkesztő

BODOR MIKLÓS FELVÉTELE

**SZERETNE ÖN IS A T.W.C. VADÁSZKLUBJÁNAK TAGJA LENNI?
HA IGEN, JELENTKEZZEN VADÁSZTANFOLYAMAINKRA!
FELVILÁGOSÍTÁS ÉS JELENTKEZÉS: 1118 BUDAPEST, VILLÁNYI ÚT 95. TEL.: 185-0895
VADÁSZÜDVÖZLETTEL!**

Hunting Center

SZERKESZTŐI ÜZENETEK

Ismételten kérjük T. Szerzőinket, hogy beküldött kézírataikat 3 centiméteres bal oldali margóval, kettes sorközzel, oldalanként 25 soros, (hatvan leütésel) küldjék be. Rendkívül sok gondot okoz a kézírások elolvasása, számtalan félreértés forrása lehet. Egyben a szerkesztőség fenntartja magának a jogot a terjedelem szabta határok miatt az esetleges rövidítésre, tömörítésre, természetesen ehhez minden esetben megkérjük szerzőink hozzájárulását. Lapunk jellegénél fogva nem tud helyet adni hosszabb, terjengős „tanulmányoknak”, hiszen az újság lényegretörő, rövid és tartalmas írások közzétételére törekszik. Klasszikus mondást idézve: aki nem tudja gondolatait kéthárom gépelt oldalra összefoglalni, az egyébként „aljasságokra” is képes. Ez a vadászatban különösen igaz.

Kisgyura József, Marcali: ... Gazdag, híres területtel társasággal kötöttünk együttműködési szerződést, mi „szegény” bérkölők. Építettünk, bontottunk – mindezek fejében – vadkerítést, más bémunkákat végeztünk. Lehetőséget kaptunk vadkár-elhárításra és meghívást kaptunk egy disznóhajtásra is. Keményen dolgoztunk a harminc fok feletti hőségben, több vadásztársunk nem kis „örömré”. Biztunk a „gazdag rokon” ígéreteiben. Az építómunkában részt vett tagok meghívást is kaptak a disznóhajtásra. Két alkalommal került sor munkánk elismerésére. Az eligazításon a vadászmeister közölte, hogy a vendég bérkölők csak disznóra és rókára lehetnek, míg a társaság tagjai szarvasselejteztést is végezhetnek. Mit mondjak, nem esett jól ez a megkülönböztetés, mert mondanom sem kell, rengeteg szarvas volt. Esett egy kan, nagy szerencsére egyik oszlophordó vadásztársamnak, míg a társaság tapasztalt vadásza által elejtett úno a terítéken tehénnek bizonyult. A vadkár-elhárítással kapcsolatban is hasonló emlékeim vannak. Mi csak südöt vagy rókát löhettünk. Lehet, hogy arrafelé a kanok, kockák nem eszik a kukoricát? Bizakodva ültem fel mindezek ellenére a magaslesre, mert előzőleg láttam, hogy tőrások és itt-ott „szőr” is akad. Mindezek ellenére semmi nem jött ki arrafelé, a kukoricaföldre. Csak egy nyulat és egy rókát láttam jócskán lőtávon kívül óvatostkodni. Később, mikor le szálltunk és a kocsihoz mentünk, megrökönyödve láttuk, hogy az erdő szélé végig volt hintve levágott emberi hajjal. Állítólag – és ezt személyesen is tapasztaltam – nincs ennél jobb vadriasztó szer a világon. Lehet, hogy meghívóink anyagilag nagyon gazdagok, de sportszerűségben és etikában bizvást kiállítható a szegénységi bizonyítványuk. Nem is akarunk ahaj-ba kapni ilyen apróságokon, de egyszerűen érthetetlen az ilyen viselkedés. Másutt sem jártunk sokkal jobban. Ott is dolgoztunk, mint a barmok, végül meghívtak egy disznóhajtásra. Esett is

egyetlen disznó. Közben megtudtuk, hogy a meghajtandó területet előtte már többször is átfésülték. Palimadarak nem vagyunk, és köztudott, hogy a palimadár, ha őszinte és szokimonodó, akkor sem lehet...

Azt a disznóhajtást ne is nagyon bánja, mert aki a vadászvizsgát letette és az etikáról, vadászati szabályokról hallott valamit, az tudja, hogy szarvas nem lehet hajtásban „selejtezni”. Róadásul a rendelet kifejezetten tiltja is. Minden tiltott vadászati mód szabálytétést von maga után, amelynek következményeként bevonható a vadászjegy. Tekintettel arra, hogy a vadászat vezetője felelős mindenért, az övé is. Természetesen csak abban az esetben, ha mindezek a felügyeleti szerv tudomására jutnak.

Tóth Attila, Budapest: ... apróvadás társaságban vadászom, őzbakra két-három évenként emelhetek puskát. Így tartanom nem is igen érdemes. Azelőtt a társaság átadható puskájával löttünk néha. Most ez a lehetőség megszűnt. Letettem a golyós fegyverre is a vizsgát, így Önöktől kérdzem: vadásztársam, vagy a vadórunk puskájával löhettek-e őzbakot, vagy sem?

Sajnos, a rendelet értelmében a golyós fegyver csak abban az esetben adható át, ha az illetőnek golyós fegyverre tartási engedélye van. Így a rendeletalkotó nem tesz különbséget abban, hogy levizsgázott-e vagy sem. A kaliberben azonban nincs korlátozás, így ha valakinek a sörétes puskája mellett van egy céllovészeti célra használható kispuskája, a golyós puskát átadhatja. Ilyen a jelenlegi szabályozás, amely nem jelent egyhangú egyetértést, viszont amíg meg nem változtatják, be kell tartani.

Kárász Péter, Cegléd: ... társaságunk tagságából már hárman vagyunk munkanélküliek, mindannyian önhibánkon kívül kerültünk ebbe a helyzetbe. Tekintettel arra – és ebben őszintén bizunk is – ez csak átmeneti állapot, van-e arra lehetőség, hogy bizonyos ideig szüneteltessük a tagságunkat? Hosszú évtizedek óta dolgoztunk ezért a társaságért, nevesített vagyonunkban jelentős részeszel bent vagyunk, úgy gondoljuk, méltánytalan volna csak úgy egyszerűen letenni a puskát és ha a helyzet változik, újra kérni a felvételt, a belépési díj befizetése mellett. Nem mi tehetünk arról, hogy a helyzet így alakult...

Mindezeknek kialakult „módszere” nincsen. Lehetőség van azonban az alapszabály módosítására, ha ezt a közgyűlés megszavazza. Ha azonban a jelenlegi alapszabály erről nem rendelkezik, és a közgyűlés nem járul hozzá a módosításhoz, nincs más lehetőség. Abban azonban bízni lehet, hogy vadásztársai megértik azt a helyzetet, végtére is bárki mást is érhetnek hasonló „meglepetések”.

Mire szabad vadászni?

Őzbak (selejt, érett bak csak augusztus 1. után ejtethető el), vaddisznó, valamint az egész évben ejtethető szőrme és szárnyas kártevők.

JÚLIUS

Nyárhó, vagy Szent Jakab hava
Közép-európai zónaidőben Budapesten

Dátum	Holdfázis	A Nap kelte nyugta	A Hold kelte nyugta	100 év átlagos hőmérséklete Celsius-fokban
6	Kedd	3.54 19.43	20.50 6.34	26,8
7	Szerda	3.55 19.43	21.13 7.40	26,8
8	Csütörtök	3.56 19.42	21.35 8.44	27,0
9	Péntek	3.57 19.42	21.55 9.47	26,5
10	Szombat	3.57 19.41	22.17 10.49	26,0
11	Vasárnap	☾ 23.49	22.39 11.51	25,8
12	Hétfő	3.59 19.40	23.05 12.54	26,1
13	Kedd	4.00 19.39	23.35 13.58	26,8
14	Szerda	4.01 19.38	-- 15.01	27,2
15	Csütörtök	4.02 19.37	0.11 16.03	27,8
16	Péntek	4.03 19.37	0.56 17.01	27,3
17	Szombat	4.04 19.36	1.50 17.53	27,1
18	Vasárnap	4.05 19.35	2.54 18.37	27,4
19	Hétfő	● 12.24	4.05 19.15	27,2
20	Kedd	4.07 19.33	5.21 19.48	27,2
21	Szerda	4.09 19.32	6.39 20.17	26,8
22	Csütörtök	4.10 19.31	7.57 20.44	26,7
23	Péntek	4.11 19.30	9.16 21.10	27,1
24	Szombat	4.12 19.29	10.33 21.38	26,8
25	Vasárnap	4.13 19.27	11.50 22.08	27,1
26	Hétfő	☽ 4.25	13.05 22.43	27,1
27	Kedd	4.16 19.25	14.17 23.24	27,1
28	Szerda	4.17 19.24	15.23 --	27,4
29	Csütörtök	4.18 19.22	16.21 0.12	27,2
30	Péntek	4.19 19.21	17.11 1.08	26,9
31	Szombat	4.20 19.20	17.51 2.10	26,6

AUGUSZTUS

Nyárutó, vagy Kisasszony hava

1	Vasárnap	4.22 19.18	18.25 3.15	27,7
2	Hétfő	● 13.10	18.53 4.21	27,7
3	Kedd	4.24 19.16	19.17 5.27	27,5
4	Szerda	4.25 19.14	19.40 6.31	27,3
5	Csütörtök	4.27 19.13	20.01 7.34	27,3
6	Péntek	4.28 19.11	20.22 8.37	27,2
7	Szombat	4.29 19.10	20.44 9.39	26,9
8	Vasárnap	4.31 19.08	21.08 10.41	26,9
9	Hétfő	4.32 19.06	21.36 11.44	26,9
10	Kedd	☾ 16.19	22.09 12.46	27,0
11	Szerda	4.35 19.03	22.48 13.48	27,0
12	Csütörtök	4.36 19.01	23.37 14.46	26,8
13	Péntek	4.37 19.00	-- 15.40	26,3
14	Szombat	4.39 18.58	0.35 16.28	26,2
15	Vasárnap	4.40 18.56	1.42 17.09	26,8
16	Hétfő	4.41 18.55	2.55 17.45	25,8
17	Kedd	● 20.26	4.13 18.16	26,8
18	Szerda	4.44 18.51	5.33 18.45	26,0
19	Csütörtök	4.45 18.49	6.54 19.12	26,3
20	Péntek	4.47 18.48	8.14 19.40	26,3
21	Szombat	4.48 18.46	9.34 20.11	26,0
22	Vasárnap	4.49 18.44	10.52 20.45	25,7
23	Hétfő	4.51 18.42	12.07 21.25	24,9
24	Kedd	☽ 10.57	13.15 22.11	25,0

Ujhold - ●; Első negyed - ☽; Holdtölte - ☾; Utolsó negyed - ☾

A fenti időpontokhoz a nyári időszámítás idején egy órát hozzá kell adni.

APRÓHIRDETÉS

Autopoint (vöröspont) irányék eladó. 3300 forint. Tel.: 175-3275.

Patás állatoknak sántaságra hatásos kenőcs eladó. Tel.: 175-3275.

„MaTa” csúzik eladók! Fémágas, erős csőgumi, formatervezett markolat. Felbélyegzett válaszbortékkért részletes leírást küldök. Postai szállítással is! Magyarosi Tamás, 1078 Bp., Nefelejcs u. 30. Tel.: 121-5786.

Vadászkönyvek, régi és új kiadásúak gyűjtőknek eladó. Kegyes Pál 1025 Bp., Ali u. 6. Tel.: 135-9204.

Vásárolni vadászterméjű régiséget (festményt, képeslapot, órát, porcelánt, bútort, hatástalanított fegyvert). Kegyes Pál 1025 Bp., Ali u. 6. Tel.: 135-9204.

Ha nincs elég pénz vadászni, itt a lehetőség. Üzletársakat keresünk. Tájékoztatás hétfőnként 169-5422, du. 18-21 h között.

Kimondottan vadászias extrákkal felszerelve, igényesnek eladó egy 18 ezer kilométert futott, feléves (garanciális) SUBARU Legacy Huber tus terepjáró személygépkocsi. Érdeklődni a VADASZLAP szerkesztőségénél lehet. Tel.: 131-4368.

Nagyvadás jellegű területre hivatásos vadász ke resünk. Német- vagy angolnyelv-ismeret előny. Érdeklődni: Kálló (Nógrád megye), A. any J u. 28. Dr. Lipovszky György.

Alföldi apróvadás vadásztársaság legalább öt-éves szakmai gyakorlattal rendelkező hivatásos vadász keres. Komfortos szolgálati lakás, valamint felesége részére gondnoki állás biztosított. Pályázatot: Vadásztársaság 6701 Szeged, Pf. 81 címre kérjük megküldeni.

Merkel 201.E.12.cal.Bock puská új, igényesnek eladó. Kegyes Pál, 1025 Bp., Ali u. 6. Tel.: 135-9204.

Eladó egy darab szovjet gyártmányú, csillagfény felerősítéssel működő „infratávcsó” Céltávcsónak nem alkalmas Jilling Tibor, 8695 Buzsák, József A u. 23.

9,3 x 62 cal. wurzburgi mauser stutzen 8 x 56-os swarovski céltávcsóval szerelve, új állapotban eladó. Erd. Szabó Gáspár, 2886 Réde-Lesaljamajor, Vadászház címen, vagy a Réde 6. sz. telefonon.

Rövidszőrű, vörös tacsó kiskutyák tenyésztése és szülőkötő, valamint szájkás szőrű tacsó kölykök kaphatók, féregtelenítve, oltva, tetoválva. Cím: Nagy Istvánné, 8425 Lókút, Óbánya 16/A, tel.: 162-3580.

Szájkás szőrű tacsó és aranypánél tenyésztés to kanokkal sporttársi feltételekkel fedezettest val lalunk. Tisztelt szokatulajdonosok! Kérem, hogy hozzák magukkal kutyájuk törzskönyvi fénymasolá tat! Cím: Nagy Istvánné, 8425 Lókút, Óbánya 16/A.

Rövidszőrű német és magyar vizsla kölykök eladók. Bevadászott rövidszőrű német vizslák eladók. Cím: Eppel János, 7143 Ócsén, Radnóti u. 13. Tel.: 74/316-179.

Erdélyi kopó kölykök eladók. Kócrán Lajos 9749 Nemeshőd, Kovath u. 67.

Alapidomított, biztosan apportírozó 10 hónapos pointer kan, győztes szülőkötő eladó. Deli Zoltán, 5820 Mezőgyes, Posta u. 10.

Kiváló szülőkötő származó, törzskönyvvel rendel kezo, fültetovált német vizsla kiskutyák olcsón el adók. Erd. munkanapokon 16 órától Lankasz István,

KUTYA-KIKÉPZÉS

Vizsla és őrző védő kutyák bentlakásos kiképzése bármilyen feladatokra

TANÁCSADÁS

Bevadászott vizslák - kölykök kaphatók.

MEGÓRZÉS

Kutyája szabadságát nálam töltheti, ideális környezetben mozgási lehetőséggel

ÚSZÁS FUTÁS

Vizsgákra felkészítést vállalok.

ELŐJEGYZÉS

HMV-hely Óldalkosár II

IRISZ RUHAÜZLET

Telephely

A Kopáncsi csárdától 1 km a csárpatelapi úton. Telefonuzenet: 344-723, 341-616 (06-62)

Levelcim: Kopáncs Tanya 3500

Bajusz István

Helyreigazítás

Lapunk múlt havi számában a Muray-naptár jelentkezési határideje hibásan jelent meg. A határidej helyesen: július 31.

Bp. IV., Berda J u. 54. II. 9 vagy minden nap egész időtartamban Horány, Nárcisz u. 17/A.

Drótszőrű német vizsla, 2 éves barna kan, bevadászva, haláleset miatt eladó. Szélesné 4090 Polgár, Hosók u. 83. Tel.: 52/391-958.

1993. III. 24-én született, törzskönyvezett, fültetovált magyar vizsla kölykök eladók. Erd. Fölhoffer, 26/220-230 telefonon.

Eladó nagyon kedvező áron egy 6,5 x 57-es steyr-mannlicher, nagyon jó állapotban 1,75-5 x 40-es tascó céltávcsóval szerelve. Telefon: 138-9916, Török Tamás.

Vadásztársaságok Figyelem! Előnevelt 8 hetes vegyesivarú fécáncsibék eladók, esetleg szelektál va is. Kossuth Vt. Jászárokszállás. Tel.: 95 19 óra után, Bényi.

Simaszőrű német vizsla kölykök, vadászó szülőkötő, júliusi elvitellel eladók. Cím: Balogh József, 2053 Herceghalom, Gesztenyés u. 11. Tel./Fax: 23/319 440.

Eladó egy 6 éves ponyvás UAZ, 1994 júliusig szóló muszaki vizsgával. Érdeklődni: Pekar Attila, 2543 Sutto, Harsfa u. 3, Tel.: 33/361 162.

A természetvédelem elsődleges

Abban ma már mindenki egyetért, hogy a természetvédelmi törvénynek kell először elkészülnie, azt követi majd az erdészeti és vadászati törvény. Éppen ezért kértük a múlt év decemberi számunkban dr. Kovács Mátyás főosztály-

vezetőt, dr. Csepregi István főosztályvezető helyett és adjanak tájékoztatást a törvény előkészítéséről, illetőleg annak a vadászokat érintő vonatkozásairól. Azóta eltelt egy félév, mi történt azóta?

DR. KOVÁCS MÁTYÁS

DR. CSEPREGI ISTVÁN

DR. CSEPREGI ISTVÁN: – Ami az érdekegyeztetéseket illeti, bevalom, késésben vagyunk. A törvény szabályozási koncepciójának tervezete elkészült, a tárcán belüli vita folyik.

Valójában azonban mindezeket nem is nevezném vitáknak, sokkal inkább párbeszédéről van szó. A vitákból ugyanis – gondolom – mindenkinek elege van már, mert könnyen öncélúvá, kezelhetetlenné válhatnak.

VADÁSZLAP: Milyen újdonságok várhatók?

DR. CSEPREGI ISTVÁN: – Magát a törvény szellemét emelném ki, mert alapvetően más, mint az eddigié. Nem rezervátumokban gondolkodunk, hanem azon kívül is. A törvénytervezet általános elveket fűszár, a természet védelméről szól. A biodiverzitáson, a változatoságon alapszik, amely meghatározza az élőlények szintézisét. Közérthetővé teszi a környezet és természetvédelem sokszor helytelenül egybemosott különbségeit anélkül, hogy bármiféle alá- vagy fölérendeltségi viszony alakulhatna ki. Összhangban van a nemzetközi előírásokkal, szabályokkal, de tekintettel van az ország nehéz gazdasági helyzetére, így a fokozatosság elve érvényesül. Mindenki által ismert, hogy egyre erősödnek a zöld

mozgalmak és hatékonyabbakká válnak az érdekképviseletek. Ez természetesen nem jelenti azt, hogy adott esetekben nem ütközhetnek elképzeléseink a helyi, vagy csoportérdekekkel.

DR. KOVÁCS MÁTYÁS: – Erőteljesebben fogalmazódik meg az általános természetvédelem, ami egyfajta nyitás az európai természetvédelmi törekvések irányába...

VADÁSZLAP: – Mindezek az eddigiéknél szigorúbb korlátozásokat jelentenek?

DR. CSEPREGI ISTVÁN: – Három „lépcsőben” gondolkodunk. Az elsőnél a gazdasági szabályozókra fektetünk az eddigiéknél nagyobb hangsúlyt. A természetkimérlő gazdálkodási technológiák különféle kedvezményeket kapnának, hiteleket, adókedvezményeket, tehát nem elsősorban közvetlen pénzübeli kártalanítást, így nem járnak az államháztartás közvetlen megterhelésével. A második lépcső a tételes jogi szabályozás, vagyis nem csupán az ösztönző rendszerrel, hanem pénzübeli kártérítéssel oldhatók meg, hárríthatók el a természet károsításai. Meggyőződésem, hogy a védelmi korlátozások nem minden esetben járnak jövedelemkieséssel, hiszen egy esztétikus erdő bizonyára többet ér, mint egy monokultúra, vagy rontott erdő. Viszont meg kell teremteni annak rendszerét is,

hogy ez nem szolgálhat jövedelem-szerzésre, mint a múltban az úgynevezett állami dotációk esetében, amelyek súlyos visszaélésekre adtak lehetőséget. A harmadik „lépcső” időben talán a leghosszabb, de a legeredményesebb, mert a tudatformálásra épül. Beilleszkedik az ifjúság oktatásába, már a korai szocializálódás szakaszában. Ekkor kell elsajátítani egy új értékrendet, hogy később tudatosan vállalják a természetbarát életmódot, valamint az azzal járó terheket is.

DR. KOVÁCS MÁTYÁS: – Általánossá kell tenni azt a szemléletet, hogy ne legyen olyan nagy különbség védett és nem védett fajok között. Általános érdek, hogy a vadgazdálkodásban, a vadászható és védett állatfajok esetében is, minden csak az élőhelyek sérelme nélkül képzelhető el. A vadászható vadfajok esetében ez azt jelenti, hogy csak olyan mértékben engedhető meg a vadászat, amely nem veszélyeztetni az adott fajt. Ennek fordítottja is igaz. A védelem alá vonás kezdeményezése a természetvédelmi hatóságot illeti meg. Vonatkozik ez egy sor más vadgazdálkodás-felügyeleti kérdésre is.

VADÁSZLAP: – Miután a felügyelet hovatartozásának kérdése egyáltalán nem új keletű vita, végső soron ki fog abban dönteni, hogy melyik tárcához fogunk tartozni?

DR. KOVÁCS MÁTYÁS: – Természetesen ebben a kérdésben csak a mindenkori kormány dönthet. Jelenleg hozzánk csak a védett fajok tartoznak teljes körben a vadászható fajokról az FM dönt. Csak hogy elvileg bármelyik vadászható vadfaj időszakosan, vagy véglegesen védelem alá kerülhet. Hosszú távon mindenképpen az volna az indokolt, ha az úgynevezett természeti erőforrások kérdésében a döntés joga egy tárcát illetne. Egyelőre azonban – amíg más döntés nem születik – kétségtelenül van egyfajta ketősség. Végülre is a természetvédelemről szóló törvényben fenntartjuk magunknak a jogot a beleszólásra például az olyan vadgazdálkodási célokat szolgáló tenyésztelepeken, amelyek a vadon élő populációk genetikai leromlásához vezethetnek. Tilos továbbá a faunaidegen fajok betelepítése az őshonosak rovására. Törvényes lehetőséget szeretnénk kapni a hosszú lejáratú és éves vadgazdálkodási tervek véleményezésére, az ilyen célú építkezések, beruházások, felújítások állattartó telepek, vadaskertek esetében éppúgy, mint a vadászati idenyek, módok, különböző eljárások engedélyezésének döntéseiben.

VADÁSZLAP: – Van-e ehhez megfelelő szakembergárdájuk, pénzük?

DR. KOVÁCS MÁTYÁS: – Ha a törvényt jóváhagyják az új feladatokhoz, meg kell majd teremteni a forrásokat is. A vadászat szempontjából három nagy csoportra oszthatók a hazai területek. Elsőbe tartoznak a kiemelt védelmet élvező nemzeti parkok, natúr zónái, az úgynevezett ramsari területek, az UNESCO bioszféra rezervátumok. Itt a vadászati jog a természetvédelmi hatóságé kell, hogy a jövőben legyen. Vadgazdálkodás nem folyhat, csak természetes vadfenntartó és állomány szabályozás. A második csoportba tartoznak a védett területek. Csak a ragadozó fajok szerepéhez hasonló, illetőleg azt pótló állomány szabályozás képzelhető el. A harmadik csoport a nem védett területek, az ország területének 92 százaléka. Itt is érvényesül a jogi szabályozás, természetesen az előbbieknél jóval lazább formában.

VADÁSZLAP: – Mi az álláspontjuk a vadászati jog kérdésében?

DR. KOVÁCS MÁTYÁS: – Ugyanolyan megosztóak a vélemények, mint általában. Az egyre erősödő mozgalmak egy része semmiképpen nem adná a vadászati jogot a földtulajdonosnak, míg mások éppen ezért küzdenek. Nem ez a törvény dönti el a kérdést. Hamarosan megkezdődnek az érdekegyeztető tárgyalások, és ígérhetjük, minden érdekvédelmi szervezettel, szakmai csoportosulással részletesebben is megismertetjük szándékainkat, elképzeléseinket.

H. ZS.

LEHETŐSÉG AZ ELISMERÉSRE!

Előző számainkban ismertettük a Hubertus Kereszt elnevezésű, új vadászati kitüntetés alapító okiratát, valamint annak módját, hogy a bronz (I.) fokozatot kik és hogyan kaphatják meg, hogyan lehet javaslatot tenni a kitüntetésre.

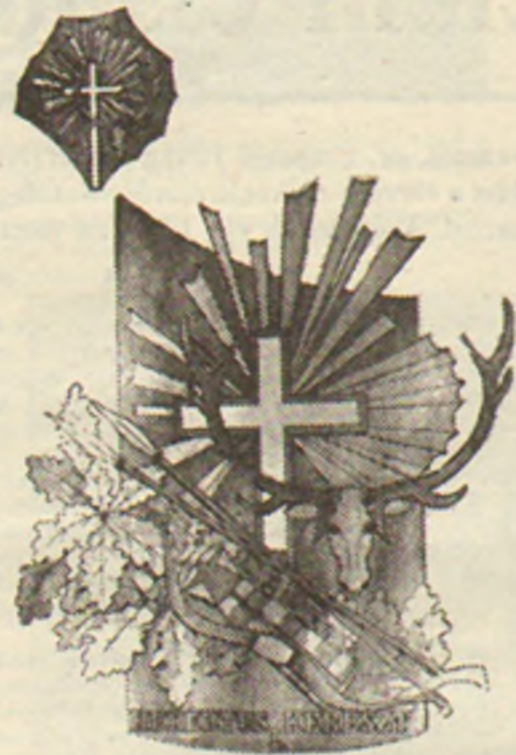
Ezúttal a II. (ezüst) és III. (arany) fokozat javaslatának módjáról tájékoztatjuk olvasóinkat, a vadászokat, vadásztársaságokat.

Az alapító okirat szerint az ezüst és arany fokozatok – néhány kivételtől eltekintve – csak azoknak adhatók/javasolhatók, akik már megkapták az I., illetőleg az arany fokozat esetében a II. fokozatot. Az ezüst fokozatra a javaslatot a területi/megyei szövetséghez kell eljuttatni, írásban, közölve a kitüntetésre javasolt nacionáléját, tevékenységének méltatását. A területi/megyei szövetség egyetértésével kerül sor az ezüst fokozat átadására. Az arany fokozatra szóló javaslatot közvetlenül az alapítókhoz (Vadászati Kulturális Egyesület, Országos Vadász Kamara) kell benyújtani az előző fokozatoknak megfelelő javaslati szempontok alapján, és az alapítók, valamint az Országos Magyar Vadászati Védegyelet és a berkilövő vadásztársaságok országos szövetségének egyetértésével adják át a kitüntetettnek. (Csak emlékeztetőül, a Hubertus Kereszt első és második fokozatának költségeit a javaslattevők, a harmadik – tehát a legmagasabb elismerést szimbolizáló – valóban arany fokozat költségeit az alapítók viselik.)

S hogy ne kelljen „előbányászni”, mit kértek az alapítók az I. fokozat átadásához, a fő szempontokat megismételjük:

„A Hubertus Kereszt kitüntetését azok a magyar vadászok kaphatják meg, akik:

- a vadászati kultúra (irodalom, képző-, ipar-, nép-, zene-, fotóművészet stb.) ápolásában és fejlesztésében érdemeket szereztek,
- etikus vadászati-, példamutató vadgazdálkodási tevékenységet folytatnak,
- életútjukkal, munkásságukkal környezetük elismerését érdemelték ki,

- vadászati tisztségük betöltése során érdemeiket, munkájukat a közösség elismeri,
- a vad és élőhelyének, valamint a természetnek a megóvásáért sokat tettek,
- hivatásos vadászként szakmai munkájukkal elismerést szereztek,
- a kynológia és a sportlövészet terén jelentős eredményt értek el,
- a vadászati oktatás, a vadbiológiai kutatás, az állategészségügy területén kiváló munkát végeztek,
- a vadászati irányítás, jogalkotás és közigazgatás területén általános elismerést érdemelték ki,
- a nemzetközi együttműködés keretében a magyar vadászat érdekében fáradoztak, továbbá azok a külföldi vadászok, akik
- törzsvendégként segítették a magyar vadászatot, vadgazdálkodást és viselkedésükkel kedvezően befolyásolták a hazai vadászszokásokat.”

A fentiekből kitűnik, hogy a Hubertus Kereszt I. fokozatát minden olyan hazai és külföldi vadász megkaphatja, akit becsül, tisztel a környezete, akit a kitüntetés átvételére javasol a brigádja, vadásztársasága stb.

Mi kell a javaslatához?

Ha nem jogi személy (vadásztársaság, megyei szövetség) teszi a javaslatot, legalább öt vadász aláírása. A javaslaton fel kell tüntetni a kitüntetésre javasolt nevet, címét, vadásztársaságának megnevezését, címét, valamint egy rövid indoklást, hogy miért kívánják részére a Hubertus Kereszt I. fokozatát átadni. A javaslatok közül legalább egy javaslatnak a címét szintén fel kell tüntetni a javaslaton, aki vállalja a kitüntetés – ünnepélyes keretek között történő – átadását és a kitüntetés 3 ezer forintos önköltségének kifizetését. A javaslat elfogadása esetén a megnevezett javasoló címére csekket küldenek ki, s a pénz beérkezését követően az ő címére postázzák a kitüntetés plakettjét, kítűző jelvényét és a kitüntetés nevére kiállított oklevelet.

Ha jogi személy teszi a javaslatot, az eljárás annyiban változik, hogy az öt aláírást a jogi személy aláírása és a vadásztársaság, megyei szövetség bélyegzője helyettesíti. Természetesen ebben az esetben a jogi személy vállalja a költségeket, az átadás lebonyolítását, amely szeptember 18-át követően akár közgyűlés, akár választmányi ülés is lehet.

A külföldi vadászvendégek „Hubertus Kereszt I. fokozata” kitüntetését előre is javasolhatják, az átadásra akkor kell sort keríteni, amikor a vendég Magyarországon tartózkodik.

A kitüntetésre szóló javaslatokat a Vadászati Kulturális Egyesület címére (1245 Budapest Pf. 1209) lehet eljuttatni.

Érdekvédelem, másképp

Nem kis dolog manapság, ha egy megye vadászai a határozathozatalhoz elegendő létszámmal képviseltetik magukat a küldöttközgyűlésen. Ez történt Győrött is június 6-án, pedig egy évvel ezelőtt csak másodszori nekifutásra sikerült az „együttgondolkodás”.

Dr. Porubszky János megyei fővadász részletesen beszámolt a küldötteknek az OMVV országos értekezletéről. A megyei fővadász ismertetése szerint jelentősen visszaesett a fácáncsibeigény, és ha ez országosan 400 ezer alá csökken, csödbe jut a mesterseges tenyésztés. Részletesen elemezte a berkilövő és a területes társaságok között kialakult feszültségek okait. Az úgynevezett mézesmadzag huzogatása véleménye szerint nem erkölcsös, emberek tízezreit hitegetik, költségekbe hajszolják, ezzel szemben a lehetőségek folyamatosan csökkennek. A megyében egy vadászra 12-18 apró-, és 1,8-2 nagyvad esik évente. Szólt az esetleges területes – berkilövő üzleti kapcsolatok lehetőségeiről és kérte a küldötteket, mindenki otthon gondolja végig, mit lehetne tenni. Sokan érveltek azzal, hogy magas az egy vadászra jutó terület hektárban, viszont azt is figyelembe kellene venni, hogy sehol Európában nincs ilyen magas – 70 százalékos – exporttevékenység. Egyhangú volt a vélemény abban, hogy ideje volna véget vetni a befelé forduló, önmargó szemléletnek. Más típusú propagandamunkára, érdekvédelemre van szükség, mind az OMVV, mind a vadásztársaságok esetében.

A megyei szövetség – úgy tűnik – mindenkiel megtalálta az együttműködés új formáit, kivéve az erdőgazdaságot. A felszólalt területbérleti díjak az önkormányzatokat illetik, a parlamentben kétharmados szavazattöbbséggel elfogadott törvény alapján. Mindezek ellenére nem kapják meg, pedig igen nagy szükségük volna rá. A megyében végrehajtott orális vakcinázás hatékonyságának ellenőrzésére május 15-étől 2500 forintot fizetnek a lött rókákért, amelyet a megyei FM hivatal fizet ki, ha az elejtő a szombathelyi állategészségügyi intézetbe beküldi a tetemet.

A hozzászólók közül többen is bírálták részvényesként a Hunturist Rt. működését, szerintük nem megfelelő volt a piacpolitikájuk, marketingtevékenységük, és ennek a vadásztársaságok látták kárát. Az erdőgazdaság 3000 forintért adja bérbe a vadföldök hektárját, pedig a vadföldgazdálkodás része a vadkárok elhárításának. Ezek töredékéért cserélnek gazdát a volt tsz-földek. Ha pedig kevés a vadföld, fölmondják a bérletet, pedig a szóban forgó területen csupán 1/3 rész az erdőgazdaságé, a többi az önkormányzaté, mégsem adják át a summás területért. Kiss János küldött találon „magyar betegségnék” nevezte a jövőképi hiányában kialakult érdektelenséget. Hivatkozott a szomszédos Szlovákiára, ahol sokkal később kezdtek a törvényelőkészítést és régen túl vannak rajta. Azóta a szakmai feladatok megoldásán dolgozhatnak. A helyzet ilyen tekintetben náluk már stabilizálódott a nálunk kialakult káoszszal szemben. Végezetül dr. Porubszky János összefoglalta a hozzászólók javaslatait és előterjesztette a határozati javaslatokat, amelyeket egyhangúlag megszavaztak.

– hom –

MÁSODIK NEKIFUTÁSRA

Június 12-én – kissé körülményesen – de megalakult Tatán a Magyar Berkilövő Vadásztársaságok és Független Vadászok Országos Szövetsége. Szégyen ide, szégyen oda, ahogy a tudósító nem tudta rögzíteni, feltehetően mások sem biztosak a pontos elnevezésben. Ugyanis a név körül elég sok vita volt, többen ragaszkodtak a „Magyar” feltüntetéséhez, mások berzenkedtek a „berkilövő” elnevezés miatt, és a szervezők – a Komárom-Esztergom megyei Berkilövő Vadásztársaságok Szövetségének vezetői – a „független vadászok” szervezetbe tömörítését is fontosnak tartották. A lényeg a lényeg, a szövetség megalakult, alapszabályát 42 vadásztársaság képviselője fogadta el a helyszínen, és még vagy 20-30 berkilövő vt. jelezte írásban a csatlakozási szándékát.

Abban igazuk volt a szervezőknek, hogy csak tartalékként biztosítottak nagyobb termet, hátha nem jönnek el a meghívottak, de abban nem, hogy az alapszabály vitájához nem készítették írásos anyagot. Ezt – ahogy ígérték – pótolni fogják, minden belépőnek átadják az alapszabály első változatát, amelyet a szövetség fél éven belül újra megvitát és újra napirendre tűz. Ez az ideiglenesség, nevezhetjük átmeneti állapotnak is, a tisztségviselők megválasztására is érvényes, ugyanis december végéig – feltehetően a megyei berkilövő szövetségek megalakulásáig – maradnak tisztségben a most zömében helybeli és a szervezésben érdemeket szerzett vezetők.

A szövetség elfogadta az idej tagdíjakra vonatkozó javaslatot, mely szerint a belépés 100 Ft/tagonként és 200 Ft a tagdíj szintén tagonként. Remél-

jük – hangzott el – ezek az összegek nem riasztják vissza az új belépőket a csatlakozástól és a megyei szövetségek megalakulását is segíteni fogják.

Dr. Kovács Árpád, a Komárom-Esztergom megyei Berkilövő Vadásztársaságok Szövetségének elnöke lett az országos szövetség ideiglenes elnöke, az alakuló ülés levezető elnökeként többször hangsúlyozta: az országos szövetség máris arra törekszik, hogy a felszabaduló állami területeket, mint szövetség megszerezze és azon a helyi berkilövők számára biztosítson vadászati lehetőséget. Egyelőre erre ad lehetőséget az FM-rendelet, amiért nem tűrt halasztást az országos szövetség minél előbbi bejegyeztetése.

Csordás László ezt egy nagyon fontos gondolattal egészítette ki, mégpedig azzal, hogy a szövetség megalakításával válik elérhetővé, a mindenáron vadászterületért küzdő berkilövőket ne lehessen egymással szembefordítani.

Meglepő volt a szervezők „húzása”, hogy az alakuló közgyűlésre meghívták Varga Bélát, az Országos Erdészeti Egyesület alelnökét, akit a területes vadásztársaságok – különösen a Mátra környékén – a vadászat „esküdt ellenségének” tartanak, meg lehetőségen szélsőséges, a jelenlegi vadászati struktúrával és rendszerrel leszámolni kívánó nézetei miatt. Varga Béla igazán politikusan viselkedett előadásában, ugyanis az új struktúrára vágyók előtt azokhoz szólt, akiknek nincs pénzük és nem is lesz a vadászati lehetőségek későbbi megvásárlására. Elmondta, hogy a pártok közül az MDF és a Fidesz már döntött arról, hogy a vadászati jogot a földtulajdon jogához fogják kötni,

ennek a szövetségnek e szellemben érdemes gondolkodnia.

Kissé furcsán hangzott Varga Béla szájából, aki deklarálta, hogy világlevélben vadásznak, vadgazdának tartotta magát, és aki frontemberként mindig a vadászatért harcolt, amikor azt mondta: azokat a vadfajokat, amelyeket az elmúlt és a jelenlegi vadászati struktúra túlszaporított, túltartott: „agyon kell löni!” Csekő Sándor úgy is, mint a Vadászlap főszerkesztője, úgy is, mint az Országos Vadász Kamara elnöke nagyon kérte a jelenlévőket, felejtsek el Varga úrnak ezt a vadásziasnak egyáltalán nem nevezhető kifejezést... és biztosította az új szövetséget, mind a lap, mind a kamara támogatásáról.

A korábbi, előkészítő ülésen a legnagyobb létszámú berkilövő vadásztársaság, a Vadcoop is képviseltette magát, most hiába kerestük a jelenlévők között irodavezetőjüket vagy tisztségviselőjüket. Kérdésünkre, hogy miért hiányoztak, azt a választ kaptuk: a szeptemberi közgyűlésükön fognak dönteni, csatlakoznak vagy sem az országos szövetséghez?!

Annyi biztos, kevés a Védegyelet a vadászok teljes körű érdekeinek képviselőre, védelmére... és minden eddigi próbálkozása a területes és a terület nélküli vadászok, vadásztársaságok elmentéinek föloldására sikertelennek bizonyult. Talán a most megalakult új szövetség többeket elgondolkodtat és a megoldás felé lendíti a vadásztársaságok között vitathatatlanul létező egyenlőségek kiegyenlítését, az érdekek összeegyeztetését – netán az új vadászati struktúra kialakítását.

– dor –

„BÚJJ-BÚJJ VADÁSZ...”

Néhány éve még szinte elképzelhetetlen volt, hogy a hazai bérkilövő vadászok jelentős vásárlóerőt jelentenek. Azóta ez jelentősen változott, olyannyira, hogy több vadászszervező iroda is „felfedezte” őket. Az üzlet beindult. Ha valaki oszt és szoroz, könnyen kiszámolhatja, hogy a mai belépési díjak és más fizetési kötelezettségek mellett – amelyeket a területesek kénytelenek vállalni – nem jár rosszabbul, sőt adott esetben még jobban is. Különösen akkor, ha még mind ezekre rászámolja valaki a közgyűlés által meghatározott szabadidőben végzett kötelező közösségi munkát, amely apróvadász társaságok esetében többnyire egyezik vagy még meg is haladja a vadásznapok számát. A bérlelvési tarifa alapja a különböző irodák által kiadott árjegyzék, amelyből a legtöbb esetben 15 százalékos árengedményt adnak. Ez hozzávetőleg megegyezik a vadászszervező irodák külföldiek közvetítéséért levett jutalékával. Így a területes társaságok – elvileg – ugyanazt az árat kapják, mintha külföldivel vadásztak volna. Így volt ez egészen a múlt év végéig. Januártól azonban a vadászat 25 százalékos áfával terhelt, amelyet a társaság által kiállított számla után az APEH-nek be kell fizetni.

Trófeás vad elejtésekor a szabályok ugyanazok, mint a külföldiek esetében. A társaság pótlójegyzéket állít ki, amely formájában megegyezik a külföldiekével. Ennek értelemszerűen tartalmaznia kell: az elejtő nevét, az elejtés időpontját, helyét. Ha valamelyik vadászszervező iroda közvetítésével jött létre az üzlet, akkor az iroda nevét, címét, és a kiadott lőjegyzék sorszáma. Fontos, hogy az elejtés időpontja után szerepeljen a lefőzés és a területen történt mérés időpontja, mert az elszámolás alapja ebben az esetben is a trófeának a lefőzés után 24 órával mért súlya. Ezután kell elvinni az agancsot, szarvat, agyart a trófeabíró bizottsághoz. Miután az rendelet szerint kötelező a hazai vadászok részére a vadászjegy mellékleteként kiadott hivatalos lőjegyzék vezetése, mellékelni kell a vadászjegyet, hogy a trófeabíró bizottság bejegyezhesse és lepecsételje a lőjegyzéket. Sajnos ezt még a legtöbb esetben elfelejtik és később csak igen sok utánjárással szerzhető be. Az új vadászjegy kiadásának viszont feltétele az előző pontos vezetése és a trófeás vad esetében a bírálat igazolása is.

Mindezek után készíti el a társaság gazdaságvezetője az áfával növelt számlát és a havi áfabevallással

számol el a társaság az APEH-hel. (Lásd alább.)

Minden bizonnyal a meglehetősen komplikált, bonyolult és nem éppen vadászias eljárás miatt alakult ki számos más és törvénybe nem ütköző lehetőség, mert amit a törvény nem tilt, azt szabad – mondják. Részletesen és sokfelé utánanéztünk a „lehetőségeknek”, amelyek, ha nem is korlátlanok, de meglehetősen sokszínűek, és van egy közös vonásuk: nemigen lehet belekötni.

Ezek közül néhány a teljesség igénye nélkül.

– A területes és bérkilövő társaság együttműködési szerződést köt, de nem a vadászatok átadásában (értékesítésben), hanem a vadgazdálkodás támogatásában egyeznek meg. A vadgazdálkodás szponzorálása, hozzájárulása a vad takarmányozásához, a takarmány megvásárlása stb. ... nem áfaköteles, a területes vadásztársaságnak nem kell fizetnie.

– Egy másik „áfamentes” megoldás, amikor a vadgazdálkodásra jogosult vadkélhárítás céljából a veszélyeztetett területeken „eladja” a magaslesek, illetőleg az azokról történő vadászat lehetőségeit, meghatározzák az elejthető vadfajokat, ugyanúgy mint a saját tagjaiknak. Ennek fejében vagy a rendszeresen kijáró vadászok, vagy a társaság fizet

támogatást. Nem az elejtett vad, a vadászat után fizetnek, mert az előbbi a társaság tulajdona, leadják, vagy más módon értékesítik, hanem például formában egy-egy idényre.

– A „bérkilövővel” megegyeznek, hogy elejt egy, vagy több selejt, vagy érett bakot, bikát a társaság vendégként. Ennek fejében és értékében öszszel, vagy aratás után búzát, kukoricát szállít a vadásztársaságnak. Ha adott esetben az illető mezőgazdasággal kapcsolatos vállalkozó, a vásárolt (vagy termelt) takarmány árát adójából leírhatja. Ez végtére is nem más, mint az egykori TSz-Vt.-együttműködés alapján kialakult ingyenvadászat újjászülése.

– Egyre több az olyan bérkilövő, aki a számlát nem a saját nevére, hanem ilyen-olyan bt.-kft.-rt. nevére, címére kéri, minden bizonnyal az előbbiekhöz hasonló céllal.

Mindezekkel korántsem az volt a célunk, hogy bárkinek ötleteket adjunk, azokban ugyanis nincs hiány, bármi új jön, rögvest akad rajta kiskapu, „csak bújjatok rajta”. Létező jelenségek elhallgatása azonban – a tapasztalatok szerint – sokkal rosszabb. Az azonban bizonyos, hogy a szakemberek, érdekvédelmi szervezetek bevonása nélkül készülő legkülönbözőbb laikus rendeletek zsinórban egy sor új lehetőséget kínálnak. –H–

HAVI ÁFABEVALLÁS

1993 januárjától minden áfakörbe bejelentkezett adóalanyának havonta kell bevallást tennie az áfáról a 65-ös számú „Bevallás az általános forgalmi adó havi kötelezettségének vagy visszaigénylési jogosultságának összegéről” nyomtatványon.

A bevallási nyomtatvány kitöltéséhez néhány jó tanács:

– Feltétlenül jelöljük azt a hónapot, amelyre a bevallás vonatkozik (például 1993. 05. hónap).

– A bevallásban az adatokat ezer forintba kerekítve és ezer forintban kifejezve kell feltüntetni (például 28 501 Ft = 29).

– A bevallás 1–10. sorába a bevételek és az ezek után befizetendő áfa összege kerül, természetesen a megfelelő sorba.

A bevételek az esetek nagy többségében 0%-os vagy 6%-os, vagy 25%-os áfát tartalmaznak.

Például: 1993. 05. hónapban 135 000 forint belföldi bruttó bevétel jelentkezik, mely áll 25 000 Ft 0%-os, 10 600 Ft 6%-os és 99 400 Ft 25%-os áfát tartalmazó bevételből.

A bevallásba kerülő adatok:

	Alapja	Összege
2. sor	25	
3. sor	10	1
5. sor	79	20
10. sor		21

– A bevallás 11–17. sora tartalmazza a számlával igazolt kiadások alapján visszaigényelhető áfát. Túlnyomórészt a bevallás 11. sorába kerül adat.

Például 1993. 05. hónapban 117 500 Ft számlával igazolt kiadás keletkezik, amely áll 18 000 Ft 0%-os, 27 800 Ft 6%-os és 71 700 Ft 25%-os áfát tartalmazó kiadásból.

A számítás módja

	Számla nettó	áfa	Bruttó (áfával növelt)
0%-os	18 000	–	18 000
6%-os	26 226	1 574	27 800
25%-os	57 360	14 340	71 700
Összesen:	101 586	15 914	117 500

A bevallás 11. sorába kerülnek a következők:

	Alapja	Összege
11. sor	102	16

– A bevallás 18. sora akkor kerül kitöltésre, ha adóbefizetési kötelezettség jelentkezik. Fenti példán alapján:

	Összege
10. sor	21
17. sor	16
18. sor	5

Adófizetési kötelezettség tehát 5 ezer forint, amely összeget tárgyhó (jelen esetben) 06. 20-áig kell befizetni.

Amennyiben a 17. sor összege nagyobb, mint a 10. sor összege, úgy a bevallás 19. vagy 20. sorába kerül adat, amely a visszaigénylés összege.

A vadásztársaságok a 20. sort töltsék ki, mivel ők tárgyhó 20-áig kötelesek a bevallást megtenni.

Madácsi István

AZ ORSZÁGOS VADÁSZNAP SOMOGY MEGYEI RENDEZVÉNYÉRE 1993. SZEPTEMBER 18-ÁN LÁBOD-NAGYSALLÉRBAN KERÜL SOR.

A KIRAKODÓ VÁSÁRUNKHOZ A RENDEZVÉNY JELLEGÉHEZ KAPCSOLÓDÓ VÁLLALKOZÓK JELENTKEZÉSÉT VÁRJUK. A RENDEZVÉNYEN VÁRHATÓAN 4-5000 FŐ LÁTOGATÁSÁRA SZÁMÍTUNK. JELENTKEZÉSEKET KORLÁTOZOTT SZÁMBAN FOGADUNK EL.

ÉRDEKLÖDNI LEHET: 1993. JÚLIUS 15-ÉIG AZ ALÁBBI CÍMEN:

DÉLSOMOGYI MG. KOMBINÁT VADGAZDASÁGA
7551 LÁBOD-NAGYSALLÉR

TEL.: LÁBOD 48, TELEX: 13-582, ÉS NAGYATÁDON

A DÉLSOMOGYI MG. KOMBINÁT TITKÁRSÁGÁN A 82/352-222 TELEFONON, ILLETVE A 82/351-715 TELEFAX-SZÁMON.

A DEBRECENI TRÓFEA NAGYKER AJÁNLATAI:

SÖRÉTES ÉS GOLYÓS FEGYVEREK RÉSZLETRE!

SÖRÉTESLŐSZER-VÁSÁR: 14,50 FT-TÓL NAGY TELJESÍTMÉNYŰ, FÓKUSZÁLHATÓ, KÜLÖNLEGES VADÁSZLÁMPÁK MEGRENDELHETŐK UTÁNVÉTEL!

„Dublé” Vadászbolt, 4033 Debrecen, Budai Nagy Antal u. 175.

Tel./fax: 52/316-916

TRÓFEA Vadász- és Iparcikkbolt, 4400 Nyíregyháza, Széchenyi u. 3.

Tel.: 42/315-789

A VADÁLLOMÁNY ÉS A KÖRNYEZET RADIOAKTÍV SZENNYEZETTSÉGÉNEK KAPCSOLATA I.

Szinte hihetetlen, de már több mint 7 év telt el a csernobili reaktorballeszt óta. Hogy ez az idő sok vagy kevés, az csak viszonylagos, hiszen az első atomreaktor alig több mint 50 éve, 1942 decemberében állították üzembe. Századunkat atomkornak is nevezik, mivel a világ energiaszükségletének több mint 17%-át 400 atomerőműben állítják elő és az orvostudomány sem nélkülözheti a sugárzó izotópok felhasználását. Mindemellett tudatában kell lennünk annak is, hogy akár véletlenül, akár mesterséges úton, de bekeverezhet a környezetbe radioaktív szennyeződés, amelynek hatását csak évek múlva lehet lemérni. A csernobili balesetet az eddigi nukleáris balesetek közül a legsúlyosabbnak, hetes fokozatúnak minősítették. Joggal vetődik fel a kérdés a vadállományt illetően, hogy az eltelt időszak elegendő-e bármilyen következtetés levonására, hiszen a szabad területen élő vadállományt egy környezeti radioaktív szennyeződés esetén megvédeni nem lehet.

1986-ban Magyarországon sem vadászati sem vadhús-fogyasztási korlátozást nem vezettek be. A vadon élő állatfajok – elsősorban a nagyvad – biometriai vizsgálatára az egyéb élelmiszerekkel együtt az exportminősítés miatt került sor. Sokakban felvetődött és felvetődhet ma is, hogy a hazai vadállományt valóban érte-e jelentős sugárzás, s ez a szennyeződés több volt vagy kevesebb, mint Európa más országában, melyik vadfaj érzékenyebb jobban, melyik kevésbé, sőt egyáltalán szabad-e fogyasztani a radioaktív-szennyezett vadhúst?

A növényeket és elsősorban az alacsonyabbrendű állatokat a környezetvédelmi biomonitöring rendszerekben évek óta felhasználják a környezetszennyeződésben nagy szerepet játszó kéndioxid, nitrogén-gázok és nehézfémek jelzésére. Ugyanis vannak olyan élő szervezetek, amelyek meghatározott elemeket más, élő szervezetektől eltérően

nagyobb mértékben vesznek fel. Hasonló szerepe lehet a különböző vadfajoknak is a környezeti radioaktív terhelés változásának kimutatásában. Ezért fontos a csernobili baleset hatásának értékelése.

De vajon hogyan lehet a környezeti radioaktív szennyeződést értékelni, milyen tényezőket kell figyelembe venni, beszélhetünk-e általános környezeti radioaktivitásról vagy mindig meg kell határozni, hogy mely radionuklidról van szó? A környezeti radioaktív szennyeződés egy a sok környezeti tényezőből. Hatása függ a földrajzi, éghajlati viszonyoktól, széljárástól, időjárástól, tengersizint feletti magasságtól, az élőhely flóraösszetételétől, fedettségétől. Mindehhez figyelembe kell venni az adott vadfaj táplálékláncban betöltött szerepét, a fogyasztott táplálék radioaktív szennyezettségét. Ismerni kell azt is – és erre számos vizsgálat áll rendelkezésre –, hogy a biológiai lánc egyik eleméből a másikba történő anyagtranszport során az adott radionuklid koncentrációjának változása eltérő. Ez pedig az élő szervezeteknek ún. diszkriminációs tulajdonságával függ össze, ami azt jelenti, hogy nem veszik fel azokat korlátlanul. A diszkriminációs faktor elnevezést átviteli együttható, transzfer faktor megnevezéssel jelzik.

Az ionizáló sugárzásnak az állati sejtekre gyakorolt hatását régóta vizsgálják. A sugárerősségének csökkentésekor, vagyis ugyanannak az adagnak hosszabb időszakra való eloszlásakor a károsodott sejtek száma csökken, ami azt bizonyítja, hogy a sejt képes a sugárzás következményeinek helyrehozására. Vizsgálatokkal bizonyított, hogy a sugárterhelésre a rovarok a legkevésbé, az alacsonyabbrendű gerincesek inkább érzékenyek. A leginkább veszélyeztetettek a magasabbrendű gerincesek és így az ember is. Az ionizáló sugarak az élő szervezetekre szabad gyökök

keletkezése útján fejtik ki káros hatásukat. A szabad gyökök különböző kémiai vegyületekre hatva megváltoztathatják a szervezet fizikokémiai viszonyait és az egyes vegyületek reakcióit. A legkomolyabb változások: zavarok a DNS és RNS bioszintézisének a folyamatában, a DNS részecskéik károsodása, zavarok a fehérjeszintézisben, az enzimtevékenységben, egyes enzimek inaktiválódásában és mások aktivitásának a megnövekedésében.

Arra feltétlenül szükséges kitérni, hogy a radionuklidok hogyan épülhetnek be a különböző szervekbe. Az élő szervezetek ugyanis ezen izotópok inaktív elemeit, ha eltérő mennyiségben is, de tartalmazzák. Az aktív izotópok szervezetbe történő transzportját egy másik hasonló tulajdonságú elem biztosítja. Így a stroncium beépülése a kalciumhoz (Ca), a cézium beépülése a káliumhoz (K) hasonlóan történik. A szervezetben pedig ott tudnak beépülni, ahol a vivőelemek aktív szerepet játszanak a sejtek, szervek felépítésében. Ennek megfelelően a stroncium (⁹⁰Sr) a csontokba, agancsba épülhet be, a cézium (¹³⁷Cs) pedig elsősorban az izomszövetbe, ahol a káliummal együtt, vagy részben helyette az aktív sejtműködésben vesz részt. Ezért minden egyes környezeti szennyeződés megítélésakor rendkívül fontos, hogy melyik radioaktív izotópra folyik a vizsgálat.

Egy mesterséges eredetű robbanás után a környezetben két hosszú felezési idejű radionukliddal kell számolni. Az egyik a már említett ¹³⁷Cs, amelynek fizikai felezési ideje 30,2 év a másik a ⁹⁰Sr, 28,6 év fizikai felezési idővel. Ezen izotópok biológiai felezési ideje eltérő a különböző élő szervezetekben, vagyis, hogy adott mennyiség mennyi idő alatt csökken a felére. Nem érdemes megemlíteni, hogy pl. emberben a ¹³⁷Cs megközelítően 100 nap alatt csökken a felére, ezzel szemben a ⁹⁰Sr csökkenéséhez több év,

átlagban 5 év szükséges. Az 1986-ban bekövetkezett baleset után a környezetbe kijuttatott izotóparány cézium vonatkozásában megközelítően 30%, stroncium vonatkozásában pedig alig 3% volt.

1986-ban az exportminősítést szolgáló vizsgálatokban a ¹³⁷Cs került meghatározásra nagyvadfajok izomszövetéből. Az export feltétele a 600 Bq/kg alatti hús volt. (Az aktivitás mértékegysége a becquerel [Bq]). Összesen valamivel több mint 1000 vizsgálatra került sor, amelyet a MÉM ÁESZ laboratóriumaiban végeztek. 1986 előtt a vadhúsok ¹³⁷Cs aktivitása nem érte el az 1 Bq/kg-ot. Az exportminősítést szolgáló vizsgálatok mellett külön kutatási célú mintavételezés, a vizsgálati eredmények értékelése a hálózaton keresztül nem történt meg. ⁹⁰Sr-ra vonatkozó vizsgálat 1986. évben nem történt.

A ¹³⁷Cs-ra vonatkozó adatok egy részének feldolgozására 1988 tavaszán nyílt lehetőség. A témának ez ideig hazai szakirodalmi nem volt. Hazánkban kizárólag a nagyvadfajok által fogyasztott növényzet radiometriai vizsgálatára sem 1988-ban, sem az azt követő években nem került sor, így a vadhúsokra vonatkozó ¹³⁷Cs tartalmat a meggyéknek a takarmánynövényekre vonatkozó radioaktív szennyezett-ségi kategóriáihoz lehetett csoportosítani. A magyarországi vadállományt ért radioaktív szennyeződést a környező országokban végzett vizsgálatok eredményeivel együtt lehet értékelni.

Az eredmények bemutatása előtt azt mindenképpen ki kell hangsúlyozni, hogy szerencsére az 1986. április 26-án uralkodó széliránynak köszönhetően, Magyarországot csak a baleset után 3 nappal érte a radioaktív szennyeződés. Ezzel ellentétben Svédország, Norvégia, majd Németország egyes részein a baleset utáni napon jelentős aktivitást mértek.

(Folytatjuk)

Dr. Ignácz Magdolna

Ülésezett az OMVV Országos Választmánya

A Központi Statisztikai Hivatal tanácstermében gyűltek össze május 14-én a megyei vadászszövetségek küldöttei, hogy kialakítsák véleményüket, elképzeléseiket a vadgazdálkodás-vadászatot érintő legsürgősebb feladatokról.

A választmány első napirendi pontként a vadászatról és vadgazdálkodásról szóló 8/1993. (I. 30.) FM rendeletet vitatta meg. A védegyelet elnökének e tárgykörben tett bevezetője után Vajai László, az FM Vadászati és Halászati Önálló Osztályának főosztályvezetője indokolta azokat a döntéseket, melyek a vadászok körében nem arattak osztatlan elismerést. Tájékoztatójának végén hangsúlyozta, hogy a további jogszá-

lyi előkészítések során is várják, és igénylik a megyei szövetségek és a védegyelet szakmai észrevételeit, de azt ne a szektorérdekek irányítsák.

Dr. Porubszky János Győr-Sopron megye küldötte hozzászólásában a várható tulajdonjoghöz kötött vadászati jog kérdését kérdőjelezte meg, mert véleménye szerint lehet dönteni politikai, érzelmi és – sajnos, amire a törvények mostanában kevésbé figyelnek – szakmai alapokon is.

Több küldött egyenesen sérelmesnek tartja az érdekképviselet(ek) véleményezési jogának kihagyását a rendeletből. Többen javasolták az Alkotmánybírósághoz folyamodást, de végül úgy dön-

töttek, hogy az Alkotmánybíróság helyett az Országos Választmány a miniszterelnök úrhoz intéz levelet a vadászokat a vadászati igazgatásban hátrányosan érintő kérdések tekintetében.

A második napirendi pontban tájékoztató hangzott el a Hunturiszt Rt. tevékenységéről, mely az elmúlt évet jelentős veszteséggel zárta. Az igazgatóság úgy döntött, hogy új ügyvezető vezérigazgatót nevez ki az Rt. élére, hogy új szellemben, új emberekkel ismét eredményessé válhasson az Rt. gazdálkodása. A tájékoztatót a küldöttek tudomásul vették azzal a reménnyel, hogy a következő választmányi ülésen már elfogadható eredményekről kaphatnak szá-

mot. (Időközben az igazgatóság június 15-i hatállyal kinevezte a Hunturiszt Rt. vezérigazgatójának dr. Motorcza Gyulát.)

Harmadik napirendként az Országos Választmány jóváhagyólag elfogadta az OMVV és vadgazdaságainak 1992. évi mérlegbeszámolóját és egyben intézkedés történt a vagyonarányos osztalék időarányos részének átutalásáról a tagszövetségek részére.

Ugyancsak jóváhagyta a választmány az OMVV vadgazdaság részére az önálló exportjog megszerzését, melynek beindítását a Hunturiszt Rt. jövőbeni működésétől tették függővé.

OMVV

Legyen egy bankja...

KERESKEDELMI BANK Rt.

AHOL A PÉNZ DOLGOZNI KEZD

VADÁSZATI ÖKOLÓGIA 9.

Létszám helyett átlagos egyedsűrűség

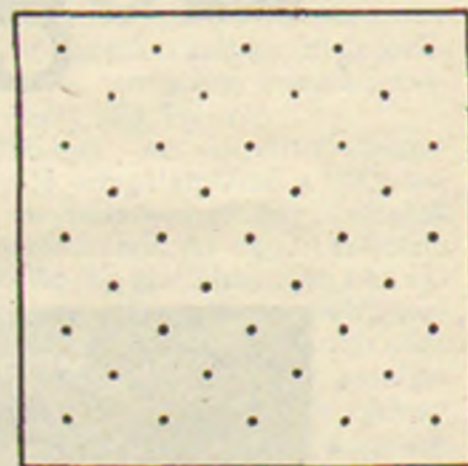
Egy állatpopuláció létszámát nehéz pontosan meghatározni. Növényállománnyal borított bokros-fás élőhelyeken az egyedek megszámlálása szinte lehetetlen. Nyílt, füves területeken a helikopteres vadszámlálás ugyan jó megközelítésű létszámadatokat eredményezhet, de a tévedés lehetősége még így is fennáll (a költségességét nem is említve). Ezért a létszámbeccslés helyett az **átlagos egyedsűrűséget (abundanciát)** szoktuk meghatározni, s ha ezt a populáció élőhelyének és mozgáskörének megfelelő nagyságú területre számoljuk át, akkor megkapjuk a populáció-létszámot (amely becsült érték és az alkalmazott módszertől és végrehajtásának pon-

éveken át azonos módszerrel végzett abundancia-adatokból grafikonra fektetve felvázolhatjuk az adott élőhely adott populációjának **abundancia-dinamikáját (létszámváltozásának ingadozását)**. Ha nemcsak évente egy ízben, hanem évközben többször is végzünk sávós beccslést vagy más abundancia-vizsgálatot (pl. próbavadászattal, csapdázással), akkor azt is elemezhetjük, hogy időjárás vagy egyéb ökológiai hatás következtében jött létre a létszámingadozás, s az egyes időszakokban milyen mérvű volt a létszámot leginkább befolyásoló **szaporodás és elhullás (mortalitás)** mértéke. Ha egy populáció létszámváltozását huzamosabb időn ke-

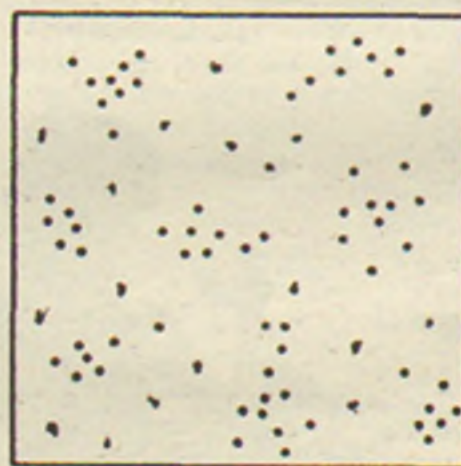
EGYENLÖTLEN

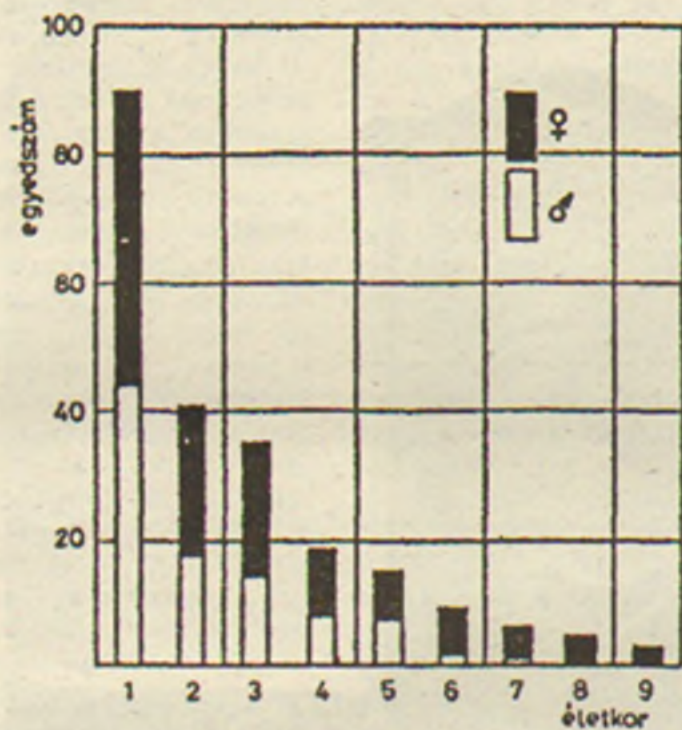
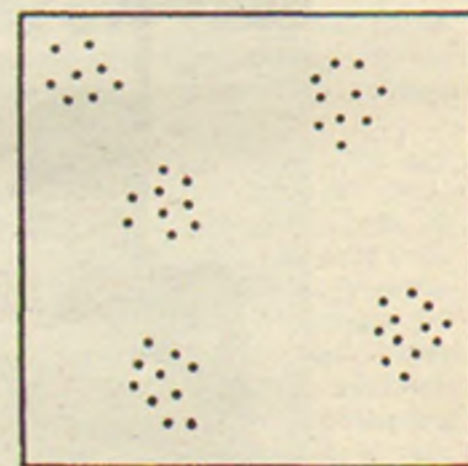
EGYENLŐ

FELDÚSULÓ

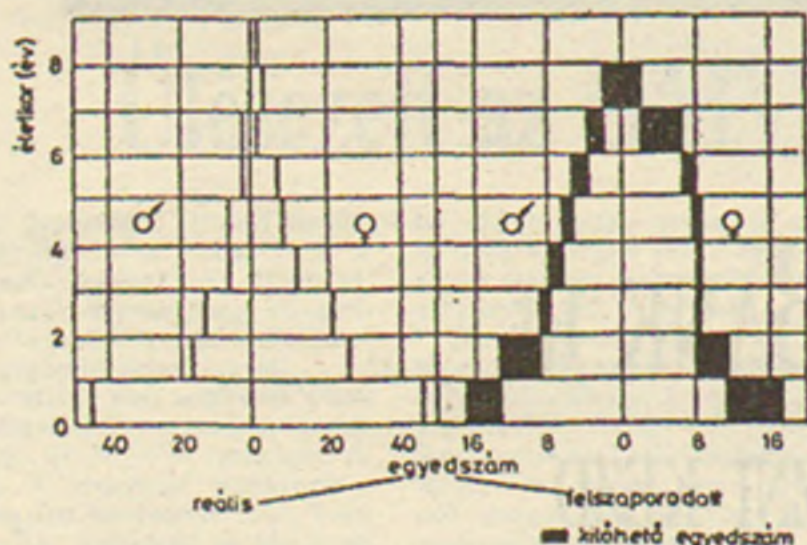
SZIGETSZERŰ

Egy őzpopuláció (*Capreolus capreolus*) ivararányának grafikonja korosztályok szerint részletezve

tosságtól függően kisebb-nagyobb hibákkal terhelt, megközelítő értéként használható). Hazánkban a vadászat gyakorlatában a sávós beccsléssel szokták a tavaszi törzsállomány létszámát megbecsülni. Az

resztül grafikonon ábrázoljuk, amikor egy kezdeti emelkedő szakasz után a létszámbeli ingadozások egy elképzelt átlagszint körül fognak mozogni; ezt a környezet szintén változó, a létszámnövekedést hol

Egy őzpopuláció strukturájában az ivararány és a kormegosztás együttes összehasonlítása reális és felszaporodott állomány esetén. Utóbbinál a fekete oszlopok a tervszerű vadászattal kilőhető egyedek számát jelzik

erősebben, hol gyengébben fékező vagy éppen ellenkezőleg, növelő hatásával magyarázhatjuk (amit a **környezet ellenállásának** nevezünk és K betűvel jelölünk a populációbiológiában).

Bárhol, bármilyen élőhelyen vizsgáljuk is a vadpopuláció átlagos egyedsűrűségét, nem hagyhatjuk figyelmen kívül azt a tényt, hogy a **populáció élőhelye** szinte sohasem egyféle biotóptípusú, hanem különböző adottságú és eltérő növényállományú területek mozaik-szerűen egymáshoz illeszkedő, eltérő terpadottságokkal rendelkező terület, amely térben és időben változatos, sokrétű hatásrendszerként befolyásolja a vadpopuláció sorsát. Még az erdei biotópban is vannak tisztások, nyiladékok, vágatok, völgyek és domboldalok, sziklás területek, esetleg vízenyos rétek és patak menti sávok; ezek mind-mind némileg egymástól eltérő (hol kedvezőbb, hol pedig kedvezőtlenebb) létfeltételeket nyújtanak a vadpopuláció tagjainak. A mezei életmódúak élőhelye még inkább mozaikszerű. Ennek megfelelően az állatok tartózkodási helye is térben és időben (időjárástól és évszaktól függően) **állandóan változik**, azaz módosul a **populáció térbeli eloszlása**.

Tapasztalati alapon vadon élő állatpopulációknál négyféle eloszlástípust lehet megfigyelni: az **egyenletes eloszlás** a legritkább, mert aligha akad olyan élőhely, ahol annak minden pontja közel azonos feltételrendszerrel nyújt a po-

puláció tagjai számára. Viszont az **egyenletes eloszlás** igen gyakori, különösen ott, ahol sokféle biotópmozaikból épül fel a populáció élettere. A fokozottan egyenetlen eloszlástípus egyik változata a **feldúsuló eloszlás** (ahol az állatok bizonyos helyeken szívesebben tartózkodnak, de a köztes terekben is előfordulnak); ilyen a legtöbb nagyvadas terület, ahol a vadföldök és etető- [ill. szózó-] helyek, avagy a dagonyák adnak okot a feldúsulásra) s végül a szigetszerű eloszlás esetén a köztes terekben egyáltalán nem találunk állategyedeket. A vadász tapasztalati alapon jól ismeri a vadpopuláció élőhelymozaikjainak az ökológiai adottságait és tudja, hogy a vadak a napszakot, évszakot és időjárást figyelembe véve mikor, hol tartózkodnak szívesen, s hol szerzik meg napi táplálék szükségletüket. A sávós beccslésnél mindezeket figyelembe kell venni, különben hibás beccslési adatokhoz jutnak. A sávós beccslésnél a felmérési terület térképen történő előzetes kijelölésével úgy célszerű eljárni, hogy minden biotóptípus képviselvé legyen a vizsgálat helyén s az állat szokásos viselkedését semmi zavaró körülmény ne befolyásolja.

Az egyedsűrűség és a térbeli eloszlás megismerése és rendszeres vizsgálata természetesen csak az első lépés a populáció strukturájának a megismeréséhez. A következő cikkünkben továbblépve, a többi fontos ismérvek vizsgálatáról is rövid tájékoztatást fogunk adni.

Dr. Székely Pál

Egy golyóváltás kapcsán

Ahol döglés van, ott hamarosan megjelennek a „hullarablók”, a döglegyek is. Ennek megijesztéséhez nem kell különösebb tehetség, ez törvényszerű. A mátészalkai Szamosmenti Állami Tangazdaság országosan és a határainkon messze túl is elismert vadgazdálkodási ágazatát a múlt év végén érte el a dicstelen vég. A privatizálandó gazdaság lemondott a vadászati jogáról. A szakszemélyzet ágazatvezetőstől, hivatásos vadászostól egyik napról a másikra elveszítette állását, annak rendje-módja szerint. A 14 ezer hektáros terület rögvést megállt a fejlődésben, és magára maradt a csaknem hatszáz hektáros vadaskert is, tele dámmal, disznóval és néhány muflonnal. Ezeket pedig télen-nyáron etetni kell. Ám, hogy mindezek után kinek, arról senki nem döntött a privatizáció hevében. Az egész hihetetlennek tűnt, különösen az ott dolgozó és a vadállomány védelmére esküt tett hivatásos vadászok számára, akik magányos dzsungelharcosok módjára továbbra is végezték munkájukat, őrizték a területet a hivatlan és egyre gyakoribb látogatóktól, hordták a takarmányt a vadaskertbe. Közben Papp István, volt ágazatvezető rohangált fűhöz-fához, hogy végre történjen már valami, mert előbb-utóbb drámaivá fajul a helyzet. Végül, hosszadalmas tili-toli után az „átmeneti” időszakra, felügyeleti parancsra a nyolcból hármójukat visszavették, a többiek segélyből tartják fenn azóta is magukat.

A drámai fejleményekre – bár az egész rétestésztaszerűen húzódtott – nem is kellett sokáig várni. Május közepén a kertben megtalálták egy malacos koca zsigereit, amelynek testét áttemették a kerítésen. Másutt

is egyre-másra figyeltek fel a nyomokra, amely a tilosban járók egyre pofátlanabb működésére utalt. Csoba István (26), Margitics Miklós (28) kollégájával esti lesre ült a vadaskert kerítéséhez. Megegyeztek, hogy ha két lövésnél többet hall valamelyikük, akkor az a másik segítségére siet. Csoba jószerint még el sem helyezkedett, amikor a kerítés mellett ballagva megpillantott egy férfit, golyós puskával a vállán. Szinte egyszerre látták meg egymást, és a titokzatos idegen szélsebesen beugrott a fák közé...

– Álljon meg! – kiáltott rá Csoba, de az mintha meg sem hallotta volna, futni kezdett, így újra rákiáltott... az idegen azonban se szó, se beszéd visszafordult, és csipőből „visszaszólt” a .30-06-sal. Csoba ugyan nem az ijedős fajtából való, de ennek már fele sem volt tréfa, szinte automatikusan kettőt a levegőbe durrantott a söréteséből. Nem maradt el a válasz sem: jött még két golyó a menekülőből. Csoba a fedezékbe húzódott és még kettő patront gyűrt idegesen a csőbe, és el is puffantotta a fák tetejébe, majd a későbbi golyólövésre válaszként még egyet. A beláthatatlan következményekkel kecsegtető üldözéssel felhagyva visszament a motorhoz, ahová addigra zihálva megérkezett a társa, aki a lövöldözésből rögtön tudta, hogy kollégája igen csak szorult helyzetben lehet. A fiatalos külsejű, bajszos, köpcös idegen személyleírása ráillett egy általuk ismert, a szóbeszéd szerint már több helyen is lebukott, közeli városbeli panzió tulajdonosára. Bérkilövőnek titulálnák, csak éppen a bért szokta megspórolni, pedig a pénzéből igazán tellene rá. Bejárták

a környéket, keresték az esetleg ott hagyott kocsiját, de nem lelték. Visszamentek oda, ahol nyomot vesztek, de kezdett már sötétedni. Egyszer csak szép lassan jött egy Zsiguli, és tőlük vagy 150 méterre megállt. A vezető kinyitotta a gépházat, mintha valamit szerelgetne. Közelebb menve felismerték, hogy éppen a panziós testvére és alkalmazottja autózott erre, a „véletlenek” összjátéka folytán. Kérdezték, mit keresnek erre, amire azt mondták: csajozni mennek, csak a fényszórójuk nem működik.

Csoba és társa már tudták, kire várnak, miután messze vidéken ilyen tájt az erdei tündérlányok meglehetősen ritkán lejtnek fátyoltáncot. Elkészöntek, és úgy tettek, mintha hazaindulnának. Csoba István azonban kismotorral, lámpa nélkül követte őket, lábával befedve a kipufogót, hogy kisebb legyen a motorhang. Sütötte is a bőrét cefetül. Mikor a köre kiértek, megálltak, és Csoba még azt is hallotta, mit beszélnek. Akkor került elő a bokrok között a bujkáló, potya cigánypecsenyére áhító szabolcsi betyár is. Rövid párbeszéd után föl-vették, és eltűzeltek. Üldözésük a kismotorral reménytelen volt.

Visszamosztották Papp Istvánhoz és Cine Lajos fővadászhoz, kihívták a rendőrséget, akik azonnal begyűjtötték a gyanúsítottakat, átkutatták a panziós házat. Volt is a hűtőben vadhús bőven, de arra a tulaj azt mondta, vette a Mavadnál. Akadt ott egy öngyilkos formájú mufloncsiga is, amely a kertből tűnt el régebben. Azt állítólag a lengyel piacon „szákmányolta” a leleményes házigazda. Gépkocsivezetője először a többiekkel együtt

mindent tagadott, később vallott. A puskákat lefoglalták, és mindannyian olyan jól érezték magukat, hogy csak reggel mentek haza. A vadászó mindent tagadott, még azt is, hogy ott volt. Azóta már több verzió „alakult ki”. A helyszínen a golyós fegyverből mindössze egyetlen hüvelyt találtak meg, így „elvilleg” csak egy lövés bizonyítható. Erre a gyanúsított azt vallotta, hogy véletlenül sült el a kezében a puska. Csobának ezzel szemben azt kellene bizonyítania, hogy a levegőbe lőtte mindent. Puskáját bevonták „vizsgálatra”. Az életével játszott havi 16 ezer bruttóért. Akad még kérdőjel bőven, de arra soha nem lesz válasz, miért kell egy panziótulajdonosnak rabszolgának és ha ebben megzavarják, esztelenül lövöldözni? A rendelet értelmében, amely már január végén megjelent, két ÁG területre is pályázatot kellett volna kiírni, de az lapzártáig nem történt meg, mert egy szomszédos vadásztársaság bíróságon követeli a hetvenes években elvesztett „jogait” és ennek halasztó hatálya van. Pedig van itt rendelet, jogszabály, elképzelés döggel, csak éppen nincsenek határidők, végrehajtók és számonkérők. A kertbe zárt vadnak, pedig mindennap enni kell. Másutt azt hallottuk például, hogy ha ma valaki panaszt tesz a privatizáció szabálytalanságáért, az illetékes helyen azzal „biztatják”, hogy legalább két év kell a kivizsgáláshoz. A tévében pedig arról nyilatkoztak, hogy az eddigi vizsgálatok szerint a privatizációs ügyek 50 százaléka szabálytalan, törvénytörő volt. Magyarán a fele-fele, azaz vagy sikerült, vagy sem.

Homonnay Zsombor

SAKK-MATT

Anélkül, hogy akár egy orvadász állampolgári jogait sérteném, vagy a rendőrség nyomozási és technikai módszereiről bármit is elárulnék, az eset egy májusi verőfényes péntek este történt.

Vadkárrelhárításra indultunk hivatásos vadász barátommal. Kiérve a területre, lövést hallottunk, és mivel senki nem lehetett kinn rajtunk kívül, visszaülve a terepjáróba irányt vettünk arra felé.

Hamarosan már láttuk is, hogy egy világos színű „idegen” Lada lassan kerül az erdősarkot a tavalyi tarlón.

Húszszoros nagyításban aztán könnyű volt gyors döntést hozni, és már tolattunk is egy szerencsére jó takarást kínáló mélyút felé, amelyen a kocsit közvetlen közelébe jutva úgy robbanhattunk szembe velük, mint derült égből a menykő!

A két kocsit szemben találkoztunk, és mi integetve szólítottuk fel őket fegyverünkkel a kézben, hogy álljanak meg. Nem tettek, hanem ügyes manőverrel megperdültek és hatalmas iramban menekültek. Mi pedig egy gyors riasztó lövést leadva, utánuk.

A tempó olyan volt a rossz földutakon, hogy azt még egy Lada sem bírhatta sokáig. Így is volt, mert öt kilométer után már orrán-száján füstölve és a belét húzva tűnt el előlünk, az országútra kanyarodva.

Jól láthatták, hogy mi nem utánuk kanyarodunk ki, hanem az ellenkező irányba, a közeli városka rendőrségére indultunk.

Nem hiába, mert ami ott velünk történt, az várakozásunkat felülmúlta. Elképesztően gyors

sak, körütekintők, ravaszak és határozottak voltak! Pedig sokan közülük éppen hazafelé indultak volna, ki tudja hány órák szolgálat után. Az intézkedés olyannyira azonnali volt, hogy a szomszédvár főútra kikért járőrre elől a rozszant Lada már visszafordulni és menekülni kényszerült, majd gazdái gyorsan az erdőbe dugták, és civilben egy presszóba húzódtak, de nem sokáig folyhatott a sör a száraz torkukon.

Jó személyleírásunk alapján, feltűnés nélkül azonosították és villámgyorsan meglepték őket. Hamarosan előkerült az autó, és kicsit távolabb a sűrűből a 3 fegyver. Illegális fegyverek! Nagy mennyiségű lőszer, puskalámpák, kilőtt hüvelyek az ülés

alól, egyebek! Matt volt, két lépésben.

Eddig a történet, miszerint három fegyverrel kevesebb szól a környéken, s hogy ez milyen sokat jelent, azt mindannyian jól tudjuk.

Mégsem ez az, ami számomra a legfontosabb ebben a krimiben, hanem az a barátságos, azonnali segítségre kész fogadtatás és intézkedés, melyben részünk volt a rendőrségen, pedig sem haverok, sem nagy fejek mi aztán nem vagyunk! Minden kedves sors- és vadásztársamnak csak ajánlani tudom, hogy esszel, szervezeten, gyorsan, határozottan cselekedjen. (Ha nem is úgy, ahogyan mi tettük.) Kevesebbet kockáztatva is lehet, mert a kék ing ujját majd felgyűri más!

Tisztelet és köszönet érte a rétsági rendőröknek.

Bornemissza Péter

Kereskedelmi és Szolgáltató Kft.

NAGYKERESKEDELEM
1044 Budapest, (Kölső) Váci út 40.
Tel.: 169-3293, 169-1442, 169-0137/25 m.
Fax: 169-3430

I. SZ. VADÁSZBOLT
1077 Budapest, Dohány u. 73-75.
Telefon: 142-1287

KÖZPONTI IRODA
1077 Budapest, Damjanich u. 31/B.
Telefon: 142-9121

Kínálatunk:

- vadász golyós- és sörétes fegyverek
- sörétes- és golyós löszerek
- légfegyverek és löszerek
- gázipisztolyok és löszerek (NAGY VÁLASZTÉKBAN)
- önvédelmi pisztolyok
- fegyvertartozékok
- bőrárak
- dísztárgyak, vadászati kiegészítők
- vadászruházat
- sportfelszerelések
- számszeríjak, csúzlik
- kések és bicskák (TOLEDO, HERBERTS)

Nagy választékkal és kedvező árakkal várjuk Vásárlóinkat!

4 WD SAFARI CENTER

MINDEN, AMI A TEREPJÁRÓ- AUTÓZÁSHOZ SZÜKSÉGES:

RAHCHO futómű-megerősítések, lengéscsillapítók, WARN csőrök, védőrácsok, motorvédő lemezek, differenciálmű-zár, terepgumik, könnyűfém felnik, új és használt terepjárók értékesítése és szervizelése, MITSUBISHI és LADA NIVA képviselő, vadászathoz speciális kiegészítők gyártása, beszerelése.

CSAK NÁLUNK: A VILÁG LEGJOBB TEREP LENGÉSCSILLAPÍTÓI

A RANCHO HUNGARY-tól
(beszereléssel is).

Vadásszon velünk Mongóliában és Chucotkán, horgászatra és speciális túrákra is lehet jelentkezni.
MAGYARORSZÁG ELSŐ SPECIÁLIS 4 WD KÖZPONTJA

1068 Budapest, Városligeti fasor 46-48.
Tel./fax: 122-7434

A BIZTONSÁG ZÖLD SZIGETE

A VIDÉK BIZTOSÍTÓJA

az

ARGOSZ BIZTOSÍTÓ RT.

NYUGAT-EURÓPAI BEFEKTETŐK ÁLTAL ALAPÍTOTT BELGA TÖBBSÉGŰ RÉSZVÉNYTÁRSASÁG. VEGYESPROFILÚ ÉLET ÉS NEM ÉLET (LIFE-NON LIFE) BIZTOSÍTÁSOKKAL EGYARÁNT FOGLALKOZIK. MUNKÁJÁBAN ALAPVETŐEN A VIDÉKEN ÉLŐ LAKOSSÁGOT, ILLETVE A VÁLLALKOZÓKAT HELYEZI ELŐTÉRBE. A HELYBEN SZERVEZŐDŐ KÖLCSONÖSSÉGI ALAPON MŰKÖDŐ BIZTOSÍTÁSI EGYESÜLETEK MEGSZERVEZÉSÉBEN IS SEGÍTSÉGET NYÚJT. AZ ALÁBBI BIZTOSÍTÁSI AJÁNLATOKKAL ÁLLUNK AZ ÖN RENDELKEZÉSÉRE: FÉSZEK OTTHON BIZTOSÍTÁS, VAGYONBIZTOSÍTÁS, FELELŐSSÉGBIZTOSÍTÁS, CSOPORTOS SZEMÉLYBIZTOSÍTÁS, NÖVÉNYEK TŰZKÁR ELLENI BIZTOSÍTÁSA, ÁLLATOK ELEMI KÁR ELLENI BIZTOSÍTÁSA, NAGY ÉRTÉKŰ ÁLLATOK BIZTOSÍTÁSA, SZÁJ- ÉS KÖRÖMFÁJÁS ELLENI BIZTOSÍTÁS, VADÁSZ FELELŐSSÉG- ÉS BALESETBIZTOSÍTÁS

BŐVEBB FELVILÁGOSÍTÁSÉRT FORDULJON BIZALOMMAL TERÜLETI IGAZGATÓSÁGAINKHOZ:

I. TERÜLETI IGAZGATÓSÁG:

GYŐR-SOPRON-MOSON – KOMÁROM-ESZTERGOM – VESZPRÉM – VAS – ZALA
IRODA: 9024 GYŐR, LIEZEN-MAYER U. 25. TELEFON/FAX: 96/325-229

II. TERÜLETI IGAZGATÓSÁG:

FEJÉR – TOLNA – SOMOGY – BARANYA IRODA:
7100 SZEKSZÁRD, HOLUB J. U. 1. FSZT. 3.
TELEFON/FAX: 74/317-777, 312-609

III. TERÜLETI IGAZGATÓSÁG:

BÁCS-KISKUN – BÉKÉS – CSONGRÁD
IRODA: 6500 BAJA, TÓTH K. TÉR 8. TELEFON: 79/21-455
TELEFON/FAX: 79/326-408

IV. TERÜLETI IGAZGATÓSÁG:

HEVES – NÓGRÁD – JÁSZ-NAGYKUN-SZOLNOK – PEST – BUDAPEST
IRODA: 5000 SZOLNOK, KOSSUTH LAJOS U. 18.
TELEFON/FAX: 56/378-980

V. TERÜLETI IGAZGATÓSÁG:

BAZ – HAJDÚ-BIHAR – SZABOLCS-SZATMÁR-BEREG
IRODA: 3527 MISKOLC, ZSOLCAI KAPU 28.
TELEFON/FAX: 46/327-281

KÖZPONT:

1525 BUDAPEST PF. 782
TELEFON: 115-2600, 135-5550
FAX: 202-2167, 202-2176

VADÁSZOK A SAJTÓBAN

A vadászterületek haszonbérbe adása, a vadászok és a bérkilövők kapcsolata, a vadkár mértéke mellett előkelő helyet foglal el a lapok hasábjain egy hivatásos vadász orrvadászatának esete, valamint egy vadásztragédia története.

Szöke úr már nem lövöldözik címmel számol be a Reform hirmagazin Szöke István, a Független Honvéd Hagyományörző Szövetség és a Magyar Hivatásos Vadászok Országos Szövetsége elnökének (Ilyen szervezet nem létezik. A szerk. megj.) ügyéről, amikor is a bőrfejük patrónusaként is ismert személyiség orrvadászat gyanújába keveredett. „Az igazságot egyelőre csak az őz ismeri. De ő már a boldog vadászmezőkön ugrádozik, a szakértők pedig még most vizsgálják a mintegy ötvénezetet érő állat bőrét, Szöke úr fegyverét és vértől szennyezett nadrágját. A Táborfalvi Béke Vadásztársaság elnöke szerint egyértelmű a tetten érés. Egyik sportvadászunk lövést hallott, tanúkkal a helyszínre sietett, s látta, amint a puskával felszerelkezett Szöke István kocsija felé ráncigál egy már jobblétre szenderült őzet. Mivel erre a területre nem volt vadászati engedély, a vérző állat teteme fölött némi csetepaté keletkezett. A harctérről Szöke úr távozott elsőnek, mint mondta, féltette az összecsapástól a vele lévő kislát. Egyébként pedig ezse ágában sem volt őzet lopni. Véletlenül arra járván észrevette az őt mentén agónizáló állatot. S kötelességből akarta átsegíteni azt a túlvilágra, hogy azután – annak rendje s módja szerint – beszolgáltassa. (...) Szöke úr felkészült arra, hogy rábizonyítsák a lopást. Ő tudja, mire megy ki itt a játék – hangoztatta, ez a szerencsétlen úgy jó ürügy arra, hogy befektetsek. Bögvényben van a rendőrségnek, de a vadásztársaságnak is.”

A vadgazdálkodás időszzerű kérdéseiről

rendeztek tanácskozást a Komárom-Esztergom megyei vadásztársaságok vezetői Tatabányán. A találkón – amelyről **Nemzeti kincsünk védelmében** címmel tudósított a 24 óra – Bánffy György, a szövetség országos elnöke volt a főszónok. „Vérzivataros három esztendő áll mögöttnünk! – mondta nem kis pátozzsal. – Nem kell külön megvilágítani azt a hatalmas ellenszenvet, sőt gyűlölködést, amely a társadalom részéről körülvette a vadászatot. Belejátszott ebbe az irigység, s az, hogy a vadászat pártlami privilégium volt, melyet meg kellett szüntetni. Ma már nem a vadászházakban folyó dárídokról írnak a sajtóban, mind többen tisztában vannak a vadgazdálkodás jelentőségével. (...) A lehető legpontosabban tartjuk be a vadászati, vadgazdálkodási előírásokat! Mi nem puffogtatjuk sportvadászok vagyunk. (...) Országszerte sok bérkilövő társaság alakul. Arra kell törekedni, hogy közülük minél többet felvegyenek vadásznak. Sok gondot okoz az orrvadászat. Törvényi szigorításra lenne szükség. A hússzerzés már nem egy esetben vezetett emberhalálhoz, gyilkossághoz is. A természetvédelemmel jó a kapcsolat. Az egyensúlyt kell megteremteni, hiszen a vadállomány éppen olyan nemzeti kincs, mint az erdő.”

„A helyi önkormányzatokról szóló 1990. évi LXV. törvény 92. paragrafus 1. bekezdése szerint a vadászati jog értékesítéséből származó haszonbérlet díja – közigazgatási területükön – saját bevételként illeti meg a települési önkormányzatokat. Am hiába a törvény szigorja, van aki fizet, s van aki nem fizet.” – olvasható a **Nyugati Hírlap Az erdő lövő urai** című írásában – „A megyei földművelésügyi hivatalok, amelyek az ország 703 vadásztársasága közül 528-nak adják ki haszonbérletbe a területet – szerencsére fizetnek az önkormány-

zatoknak. Nem is tehetnek mást – gondolhatnánk –, hiszen a törvény mindenkire egyformán vonatkozik, s mivé lenne az ország, ha a köztisztviselők törvényt szegnének. Pedig vannak, akik köztisztviselő létükre megszegik, s nem fizetnek. Ők úgy értelmezik a törvényt, hogy az rájuk nem vonatkozik. A Kisalföldi Erdő- és Fafeldolgozó Gazdaság például egy vasat sem fizetett még a vadászterületek haszonbérbe adásából az önkormányzatoknak annak ellenére, hogy időközben csaknem kétszázszorosára (!) emelte a bérleti díjakat.” (...) A kapuváriak törvényes úton akarják behajtani az őket jog szerint megillető félmillió forintot, ezért – összefogva az ügyben érintett önkormányzatokkal – per indítását tervezik a KEFAG ellen. Ami jár, az jár – mondják, s bizakodnak. Egyebet aligha tehetnek, legalább amíg a föld-, az erdő- és a vadászati törvények meg nem születnek.”

Tavasszal nincs vadkár a Rinya völgyében a címe a **Somogyi Hírlap** tudósításának, amely szerint „Évek óta eredményesen védi meg bérlet területét a nagyatádi Rinya völgye bérkilövő vadásztársaság. Ezekben a napokban ér véget a tavaszi vadkárrelhárítás. A megújult vezetőség mellé felsorakozott amatőr – sport – vadászok nagy része kivette részét ebből a munkából. A társaság mintegy ötszáz hektáros kukoricával és zabbal bevetett területet az idén is sikeresen védte meg a vadállománytól. (...) Az elmúlt évek gyakorlatához képest egy-egy eseten több vadász látogatta a kijelölt területet, kevesebb esélyt adva a vadak falánkságának. Az elejtett vadak közül a tavalyihoz hasonló számban löttek vaddisznót, de került a terítékre szarvasborjú is.”

A Fidesz Zöld Frakció vadgazdálkodási koncepciójából ad közre szemelvényeket a **Pesti Hírlap**. „...Jelenleg a vad állami tulajdonban van, ugyanakkor sokan érvelnek amellett, hogy a jövőben

vagy a föld tulajdonosáé legyen a területen található vad, vagy legyen uratlan jószág. Eppen ezért indokolt átgondolni, hogy érdemes-e továbbra is fenntartani az állami tulajdonjogot, vagy sem. Szakmai érvek nincsenek a fenntartás mellett, ugyanakkor nem ajánlott a vadat a föld tulajdonosának a birtokába adni. Egyedül elfogadható javaslat a vad uratlan jószággént való aposztrofálása, miáltal könnyebbé válik a vadászati jog megváltoztatása esetén felmerülő egyéb gondok orvoslása is.” Egy értelmetlen halálról számol be a **Halasi Tükör Vadásztragédia a halasi határban** című írás. „A véletlen halálos balesetet nem lehet másképpen aposztrofálni, csak úgy, hogy értelmetlen halál. Jelen esetben még több, valami megfoghatatlan, egészen szörnyű tragédiáról van szó. Szekeres József R. Attila legjobb barátai közé tartozott. Mindketten megbecsült emberek, elismert vadászok hírében állottak, akiknek a vadászat nemcsak hobbit, de szenvedélyt is jelentett. (...) Hétvégi kedvenc időtöltésük a szarkázás volt és most is arra hajtottak, amerre Jóska nemrég szarkát látott. Meg is találták a vadat. Jóska a kocsis hátsó ülésén ült és kezében tartotta a fegyvert. Megálltak és kétszer egymás után lövést adott le a kocsiból a repülő szarkára. Nem találta el. Attila az első ülésről figyelte, merre repül a madár. Közben Szekeres hangját hallotta: lödd le te... És már érezte is, hogy a fegyver tusa ott van az oldalánál. Váratlanul érte, jobb kezével megfogta a tusát, a ballal meg a cső után nyúlt... Ebben a pillanatban eldőlt a fegyver. Attila csak azt látta, hogy vadásztársa, egyik legjobb barátja hátradől. (...) Két család, két családi tragédia. A helyzetet még az sem változtat, hogy Szekeres Jóska felesége vigasztalta Attila feleségét: – Akár fordítva is történhetett volna, hiszen véletlen baleset...”

Összeállította: K. E.

ÍRÓI PREMIER!

Bodrogi Gyulát, a színművészt és a vadászt sokan ismerik, szeretik... ezért nem kell nagy jóstehetség hozzá, hogy megjövendöljük: írói bemutatkozása sem ítéltetett bukásra. „A vadász néha főz is” című könyvét minden bizonnyal a vadászok és a nem vadász olvasók is kíváncsian fogadják. Különösen akkor, ha annak is híre megy, a kötet írásából egy új Bodrogi Gyulát is meg lehet ismerni. Azt az embert, akit lehet, hogy csak a hozzá legközelebb állók láttak olyannak, amilyen: a kissé kuszált, helytől, időtől és az eseményektől zaklatott vadász-színész-közéleti-szakács stb. életvitel mögött kellemes és szellemes, sőt meggyőző bölcsesség lakozik, mélyen emberi a viszonya az emberekhez, a főzőcskéléshez, a vadászathoz, s szinte minden élőlényhez.

Bár a kötetből nem derül ki egyértelműen, hogy miért és hogyan kezdődött a szerző főzési „mániája”, arra már lehet tippelni, hogy a főzésnek mi köze van a vadászathoz... ugyanis a leírt történetekből – szabályosan vagy anélkül – kiolvasható: Bodrogi Gyula állandóan főz, vagy ha csak teheti főz is! És nem is rosszul, sőt az inyencek számára is inyenceségekkel szolgál, érdemes kipróbálni a receptjeit.

Kiváló propagandája a vadászat-

nak ez a könyv, mert egy olyan vadász hitvallása, amely a nem vadászok számára érthetőbbé, megfoghatóbbá teszi a vadászat szenvedélyét. Van a kötetben egy gondolat, amely a könyv elolvasása után feltehetően másokat is elgondolkodtat, hogyan kellene, lehetne megoldani sok-sok napjainkban is égető társadalmi világproblémát. Az ötlet lényege, hogy háborúskodjanak az öregek! A kérdés minden bizonnyal költői: nem kellene főzőkanál helyett inkább „jogart” adni Bodrogi Gyula kezébe!? Az önironikus, önkritikus választ maga a szerző adja meg olvasóinak, akik ezúttal nem tapssal, hanem az olcsónak éppen nem mondható könyv megvételeivel, elolvasásával honorálhatják írói premierjét. – dor

ÜZEN AZ ERDŐ

címet adta Wentzely Dénes első könyvének, amely a zalai, balatonfelvidéki és a HM VERGA támogatásával készült.

Az ízig-veorig erdész-vadász író nem ismeretlen az olvasók előtt, hiszen a hetvenes évek végétől sorra jelentek meg sajátos hangvételű, egyéni ízű írásai a régi Nimródban, a „mi” lapunkban, közülük nem egy pályázataink díjazottja is volt. Az önéletrajzi ihletettségű írásokból, elbeszélésekből mindeddig egyedülálló, igényes őszinteséggel megírt kor- és kórrajzot kap az olvasó, amely a „zöld misztika” miatt eddig meglehetősen el volt ködösítve. Elkötelezett hűség az erdőhöz, a vadhoz, amelyet sohasem zavart meg, semmilyen irányba nem térített el semmiféle politikai hovatartozás, divatos szakmai irányzat, erdőpolitika. Olyan világba vezet el a szerző, ahol mindenféle mellébeszélés nélkül a tettek, a végzett munka számított, volt az értékrend, a nagy mesélőknek, elméleti embereknek előbbutóbb kitelt az órájuk. Az érzelmekben gazdag, fűhöz, fához, virághoz, kutyához „lehajló” ember mindent észlel, észrevető és értékelő gondolatai szó szerint egyformán szólnak

a szívhez és az értelemhez. Mindemmel olykor fergeteges és harsány humora ragadja magával az olvasót, az a fajta életbölcselet, amely nélkül az elmúlt évtizedek baj nélkül átvészelték voltak. Az elbeszélések szereplői személyes ismerőseinkké válnak, a szimpatikussal együttérzünk, az ellenszenveseket – hiszen az akkori puskások között is akadtak szép számmal – együtt marasztaljuk el. Tiszta szívvel ajánlható mindazoknak, akik az erdész szánt szándékkal szembeállítják a vadással. Részletesen és szemléletesen írja le azokat a kényszerpályákat, amelyek során a múltban kialakultak és egymás ellen hangoltak embereket, akiket egyébként a közös érdeklődésnek összekötöni, és nem szétválasztani kellene. A sorokat olvasva óhatatlanul ráérzünk Wentzely „üzenetére” a tömelletti aspektusra, ahonnan minden másképp látszik. Ezt bizonyítja az erdőn eltöltött sok évtized, tengernyi tapasztalat. Pótolhatatlan kár, hogy viszonylag alacsony példányszámban jelent meg, közforgalomba nem került.

(Wentzely Dénes: Üzen az erdő. Keszthely 1993. 228. p.)

NAGY MAGYAR VADÁSZOK

„Bárony Istvánnak, a magyar vadászok néhai atyamesterének örökében sok tehetséges utód forgatja a tollat mostanában. Ha csak ők forgatnák, azaz, ha mindmáig csak ők forgatták volna, talán nem is volna rá okom, hogy ezeket a sorokat megírjam. De nem csak írok vadásznak, hanem vadászok is írnak, mégpedig sokszor úgy, hogy az ép nyelvérzékű olvasó meghökkenve kérdi: – Hogy hemzseghet egy ősfoglalkozásnak a nyelvében ennyi hibásan képzett, ennyi idegen és ennyi téves értelemben használt szó és kifejezés? ... A Nimród Vadászújság

kitűnő szerkesztője például nem hiába európai hírvadász, éppen olyan szenvedéllyel vadászik a hozzáérkező kéziratok magyartalanságaira, mint annak idején az afrikai ősvadon oroszlánjaira. Azt sem lehet mondani, hogy a vadászati írókban általában ne volna meg a jóakarát és igyekezet, hogy tisztán és helyesen írjanak magyarul. De a legjobb szándék is hiábavaló, mert bizonyos szakkifejezéseket nem lehet elkerülni, ha az ember nem akarja, hogy teljesen járatlannak tartsák Diana berkeiben ... Mert a szaknyelv mégis csak szaknyelv és az is kell, hogy maradjon.”

CSATHÓ KÁLMÁN

CSATHÓ KÁLMÁN (1881–1964)

Budapesten született 1881. október 13-án. A jogi egyetemet Budapesten végezte, azután Berlinben színházi tanulmányokat folytatott. 1909-től a budapesti Nemzeti Színháznál rendező, 1919-től főrendező. A vadászat és a természet szeretete egész életútját végigkísérte. Cikkei jelentek meg a Nimród vadászújságban, később pedig a Magyar Vadászban. Baráti szálak fűzték Kittenberger Kálmánhoz, s gyakran vadásztak együtt Csathó kedvenc vadászterületén, Nagymaros–Zebevény környékén. Az őz és a róka voltak kedvenc vadjai. 1945

után kizárólag írói tevékenységet folytatott, elbeszélései, regényei – a maguk korában – igen népszerűek voltak. 1964. február 5-én Budapesten halt meg. Felesége, Aczél Ilona színésznő 1965-ben férje vadászati hagyatékát – mely megbecsült része a vadászati gyűjteménynek – a Magyar Mezőgazdasági Múzeumnak ajándékozta.

Művei:

Vadászszakmány (1940)
Tavasztól tavaszig (1962)
(Vadásztörténetek)

Bányai József

A TERMÉSZET
ÉS A VADÁSZAT IRÁNT
ÉRDEKLŐDŐK
FIGYELMÉBE:

VADVILÁG
válogatás

– AZ ELSŐ NEMZETKÖZI
VADÁSZTALLÓZÓ!

Minden, ami a vadászatban számunkra is érdekes, nyelvi korlátok nélkül, egyetlen lapban. Havonta 64 oldalon, színesben – előfizetőknek 25%-kal olcsóbban! (Erre az évre – 10 szám – 1500 Ft. Egy postai csekken címzettnek a „Geoholding Rt. Postabank 219-98636”-ot írjon, az 1137 Budapest Szt. István p. 3. címen. A csekk hátára a „Közlemény” rovatba írja be: „VadVilág előfizetés”!)

**A JÚLIUSI SZÁM 21-TŐL
AZ ÚJSÁGÁRUSOK-
NÁL:**

Meglepett magaslesek –
A vidra – A Barnet ja – Inuit
Art – Gerfalke – A túlélő
a legjobb – Vadásznök –
Coyote – Wyoming:
Hatalmas ország, távoli
lövések – A bumeránk –
Jávorhívókürt

ADJON ISTEN ERŐT, EGÉSZSÉGET!

...mert most leginkább erre lenne szüksége a 60. születésnapját csendben ünneplő Nagygyörgy Sándornak, aki az elmúlt évtizedekben, mint természet- és vadfotós felejthetetlenül beírta nevét a magyar és az európai vadászati kultúra dicsőségkönyvébe.

Festőművésznek indult, aztán az ecsetet fényképezőgépre cserélte fel, de fotósként is mindig megmaradt művésznek, a Tisza-part szerelmesének, Gemenc, Gyulaj – a vadászterületek élővilágának, a gímszarvasok, dámok násza, a fácándürgések észrevétlen megörökítőjének. Sokan és sokat tanultak tőle, mert a tudását mindig kész volt továbbadni, csak úgy hajlandó vadat fényképezni, ha ezzel nem zavarja a természet rendjét. Ezzel a rendkívül tisztességes szemlélettel ezerszer nehezebb a vissza nem téríthető pillanato-

kat elkapni, fényérzékeny film-szalagra rögzíteni. Amikor 1975-ben megismerkedtünk, az egyetlen természetfotós volt, aki színes felvé-

telekkel is segíteni tudta az akkor induló Nimród magazint. S bár nyilvánvalóan a saját „pénztárcájának” ellensége volt, mégis élére állt a Nimród

Fotóklub szervezésének, s vállalja a kezdő fotósok útjának egyengetését. Közös barátunktól, dr. Studinka Lászlótól Nagygyörgy Sándor gyakran és szívesen idézett egy-két megszívlelendő mondatot, elválásunk pillanatában most is ezt tette, amikor megkérdeztem: mit írjak születésnapjához? „Eleget ömlöttünk együtt, hogy megismerjük egymást! Azt irsz, amit akarsz!” – és a nagybeteg ágyán állig magára húzta a takarót. Valóban „ömlöttünk” jócskán együtt, s bár a sors az utóbbi években távol vetett bennünket egymástól, a közös emlékek nem múlnak el!

Adjon az Isten erőt, egészséget... és ömöljünk még sokszor együtt! – ezt kívánom ezer és ezer vadászbarát nevében a hatvanéves Nagygyörgy Sándornak.

Csekő Sándor

Az 1996-os EXPO keretében várhatóan nagy érdeklődésre számíthat a kísérő rendezvényként tervezett természetvédelmi és vadászati kiállítás. Kulturális rovatunkban ezúttal a nagy sikerű millenniumi kiállítás hasonló

témájú rendezvényére emlékezünk. A korabeli sajtó világszerte nagy elismeréssel szolt a rendkívül igényes és gazdag anyagról és a múlt tapasztalatait talán nem felesleges leszűnni már az előkészítés időszakában sem.

MILLENNIUM 1896

A honfoglalás ezeréves évfordulójának megünneplésére készülő magyar kormány az 1896. évet nyilvánította a millennium esztendejének. Az ünnepség-sorozat legmaradandóbb és legidőtállóbb emlékévé a millenáris kiállítás vált, melyet 1896. május 2-án nyitottak meg – ágyúk dörgése és harangok zúgása mellett – a mai Városliget területén, 548 ezer négyzetméteren. E hatalmas kiállításnak szerény, de annál sikeresebb részeként – mint ősfoglalkozást – a vadászatot is bemutatták.

A XIX. század végén nemzetgazdasági szempontból a vadászat fontossága igen csekély volt, s csak a kiállítás bezárása utáni években kezdett rohamosan fejlődni, és vált a nemzetgazdaság egyik fontos ágává. A kiállítás szervezők két részre osztották a vadászatot, ősvadászati és „modern” vadászati részre. A földművelésügyi miniszter kérésére néhány főúr – József főherceg, Szász-Coburg Fülöp főherceg, Frigyes főherceg és mások – külön pavilonban mutatták be a saját tulajdonukat képező vadásztrófeáikat és vadászati tárgyaikat. A szervezők a kiállítás sikerének biztosítása érdekében különböző csoportbizottságokat alakítottak, amelyekbe a kor kiváló és ismert vadászati szakembereit választották be. Közülük néhány név bizonyára a mai vadászok számára is ismerősen cseng: gróf Széchenyi Béla, gróf Nádasdy Ferenc, gróf Teleki Sámuel, gróf Andrássy Géza, Bárony István, Chernel István, Herman Ottó, Egerváry Gyula és Nemeskéri Kiss Pál.

A vadászattörténeti kiállításon – csarnokát Alpár Ignác neves műépítész tervezte – 68 kiállítónak összesen 734 tárgyat mutattak be. Ez az anyag később újabb 76 darabbal bővült, s így összesen a vadászattörténeti rész anyaga 813 tárgyból állt. Kiállítottak vadászpuskákat, löportartókat, vadászkéseket, csapdákat, vadászkürtöket, céltáblákat, vadászpipákat, rézmetszeteket és festményeket, preparátumokat és trófeákat. A látvány fokozása céljából különböző vadfogási módokat ábrázoló csoporto-

zatokat készített Szikla Gábor tanár, Bárányos János és Eltscher Sándor „műzeumi tömők” segítségével. A diorámákhoz tartozó háttérket Nécsey István festőművész készítette el.

A modern vadászati csoport az erdőszettel közös pavilonban volt kiállítva, ahol preparátumok formájában bemutatták hazánk vadfaunáját, kiegészítve azokkal a vadfajokkal, amelyeket sikerült meghonosítani. Külön mutatták be a trófeákat, valamint ugyancsak külön a vadbőröket és prémeket, illetve a vadfajok csapáinak és nyomainak mintáit. Térképeken és táblázatokon ábrázolták hazánk vadállományát és helyszíni elterjedésüket. Helyet kaptak a modern vadászat fegyverei és eszközei is: töltények, fojtások, csapdák, hálók és vadszállító eszközök. Végül kiállították a

hazai vadászati szakirodalom összes művét. A madárpreparátumok elkészítésére dr. Lendl Adolf tanár preparatóriuma kapott megbízást, míg az emlős állatok csoportjait Rosonowszky Frigyes tanszerkészítő intézete készítette el. Az érdeklődők megcsodálhatták a Montenuovo herceg tulajdonában lévő, 1891-ben elejtett híres szátkai szarvasagancsot, láthattak ezenkívül fekete vadmacskát, fehér verebet, fehér őzet és megannyi ritkaságot, ami felkeltette a vadászemberek érdeklődését. Az anyag összegyűjtésében elvülhetetlen érdemeket szerzett gróf Nádasdy Ferenc, az Országos Magyar Vadászati Védegyelet elnöke.

Kiállításunkról a külföldi sajtó is elismerően nyilatkozott. Ernst Dombrowsky, a kor kiváló német szakírója a „Deutsche Jäger” című vadászati szak-

lapban hosszabb ismertetést közölt kiállításunk vadászati részéről. Elismerését a látottakról a következő idézet is bizonyítja: „... e sok kiváló értékes és ritka trófea láttára, bizonyára minden vadászban egy bizonyos fokú irigység támad, mely azonban az együvértartozás által, mely a világ minden vadászatát egyesíti: abban a megnyugtató tudatban enyészik el, hogy Magyarországon, mely Európa szívében fekszik, még bírnak egy olyan menhelyet, melynek hatalmas vadállománya régi idők vadjai-
val teljesen azonos.”

Külön zsűri döntött a kiosztásra kerülő érmek és oklevelek odaítéléséről. A vadászati kiállítást elbíró bizottság tagjai, gróf Nádasdy Ferenc elnöke alatt N. Kiss Pál zólyomi főispán és Pettera Hubert cs. és kir. udvari vadászmester voltak. A bizottság elnökéül pedig Egerváry Gyula országos vadászati felügyelőt választották meg. A kiosztásra került többszáz díjazott tárgy és kiállítási anyag tulajdonosa közül csak néhány ismertebb vadász nevét közlöm. Millenniumi nagy érmet kapott: gróf Forgách Károly új vadfaj, a muflon sikeres meghonosításáért, Rosonowszky Frigyes preparátor művészi kivitelért, herceg Montenuovo Alfréd kapitális szarvasagancsért... stb. Kiállítási érmet kapott: Országos Magyar Vadászati Védegyelet a vadászati szakirodalom fejlesztéséért, elismerő oklevelet kapott báró Révai Simon a kiváló őzagancsokért. Közreműködők közül érmet kapott: Huzella M. Elek fegyverkereskedő érdekes és szakszerű gyűjteményéért, Jónás Kálmán preparátorsegéd jó munkájáért, dr. Lendl Adolf, egyetemi magántanár a bemutatott állatok művészi kivitelezéséért.

A kiállítás végére a szervezők reményei is beigazolódtak, hiszen a hat hónapig nyitva tartó kiállítást – 1896. november 3-án zárták be – 5 736 000 látogató tekintette meg, bizonyítva az egyértelmű és átütő hazai és nemzetközi sikerét.

Bányai József

muzeológus

Magyar Mezőgazdasági Múzeum

Német Vizsla Klub

találkozó

(Dunaföldvár, 1993. augusztus 28–29.)

Program:

1. Klubkiállítás és főtenyészszemle német vizslafajták részére. VII. fajtacsoport részére tenyészszemle.

Helye: Dunaföldvár Camping

Ideje: 1993. augusztus 28-án 9 órától

16–20 óra között szakmai programok.

2. Őszi tenyészvizsga és képességvizsga.

Helye: Dunaföldvár Camping

Ideje: 1993. augusztus 29-én 8 órától.

Nevezési határidő: 1993. július 28.

Nevezési cím: Eppel János 7143 Ócsény, Radnóti u. 13.

Szállásrendelés: KÉK Duna Kft. Camping-Bungalow

7020 Dunaföldvár, Hősök tere 12. Tel.: 75/341-529.

Német Vizsla Klub vezetősége

MINDENKINEK! MINDENT EGY HELYEN!

Nagykereskedők, viszonteladók és egyéni vásárlók részére:
Sörétes és golyós vadászfegyverek ● Őnvédelmi
maroklőfegyverek ● Gáz- és riasztófegyverek és ezek lőszerai ●
Horgász- és ruházati cikkek

KEDVEZŐ ÁRON NAGY VÁLASZTÉKBAN

Helyi műhelyünkben vállaljuk a fegyverek szakszerű javítását,
bevizsgálását, belövését, távcső szerelését és hatástalanítást.

DE HOL?

AZ ARANYFÁCÁN VADÁSZ-HORGÁSZ ÁRUHÁZBAN

A KÁDÁR UTCÁBAN,
A NYUGATI PÁLYAUDVAR MELLETT.

EGY KALAPPAL!...

...KIVÁN MINDEN
KEDVES VADÁSZ TÁRSÁNAK A

HUNNIA

Vadászati és Kereskedelmi Kft.

8640 Fonyód, Vitorlás út 34.
Telefon: 85/362-222, 362-066
Telefax: 85/361-262
Telex: 22-3817

OPEL

OPEL CAMPO

TEREPJÁRÓ KISTEHERAUTÓ AZ AGRO-PEL
KFT. OPEL MÁRKAKERESKEDÉSTŐL!
OPEL CAMPO: – ÖTSEMEMÉLYES, NÉGYAJTÓS
UTASTÉR – 1,51 x 1,53 MÉTERES RAKFELÜLET –
2,5 LITERES, 76 LÓERŐS (56 kW-os)
DÍZELMOTOR KÖZVETLEN
BEFECSEKENDÉZÉSŰ, ÓRÁNKÉNT 130 KM-ES
SEBESSÉGRE KÉPES. – A BIZTONSÁGOS
MEGÁLLÁST A TERHELESTŐL FÜGGŐ
FÉKERŐELOSTÁS, A BELSŐ LÉGHŰTÉSŰ
ELSŐ TÁRCSAFÉK ÉS A NAGYMÉRETŰ HÁTSÓ
DOBFÉKEK TESZIK LEHETŐVÉ. – KIVÁLÓ
TEREPTULAJDONSÁGOK.
– ZÁRTHATÓ MŰANYAGFEDÉL
MEGRENDELHETŐ HOZZÁ: 90 000 Ft + ÁFA

**HASZNÁLT UAZ GÉPKOCSIT
VÁSÁRLÁSKOR A VÉTELÁRBA
BESZÁMÍTUNK. ÁRA: 1 494 480 FT + ÁFA**

EZENKÍVÜL FIGYELMÜNKBE AJÁNLJUK
LEGÚJABB OPEL TEREPJÁRÓINKAT:

**FRONTERA 2.3TD
BRUTTÓ ÁRA: 3 291 000 FT
MONTEREY 3.2
V6 BRUTTÓ ÁR: 3 950 000 Ft**

CÍMÜNK: 1158 BUDAPEST, CSERVENKA MIKLÓS U. 100-102.
TELEFON: 163-5619/12, 15. TEL/FAX: 183-6565.

Bemutatótermünk: Budapest VII., Kertész u. 24.
Telefon: 269-6611

EGY CSEPP HARMAT

Húsz éve is már, hogy barátommal éjszakai körútra készültünk, hivatásos vadász foglalkozásom kezdetén.

Révvel mentünk át a Dunán a szigetre. Szeretem a Duna szagát. A rothadó iszap és a fűbokrok enyhén csipős illata, mindig a gyerekkoromat juttatja eszembe. Az öreg folyó partja és a beléje csordogáló Bükkös-patak árka volt a gyerekszobánk. Nemcsak nekem, hanem sokunknak. Ott nőttünk fel, együtt a füzessel, „kicsapva”, mint a libák a legelőre. Nyár elején kapunk egy klottgatyát, s anyánk akkor adott másikat, ha az előző már lekopott rólunk. Az ötvenes években bizony nem volt divatverseny a gyerekek között, nem tellett rá, nem volt miből. Hogy ki mennyire volt kényeztetve, az csak a bőrünk színéből volt látható, mert aki reggeltől estig ott volt a patakban, az akár a négerekkel is versenyezhetett volna, hogy ki a barnább.

Nőttünk egy helyen, együtt, s mégis kinek-kinek az útja másképp alakult, máshová vitt. A bűnözéstől a gyárigazgatói bőrfotelig; a segéd munkástól a doktorátusig; a bénulással járó balesettől az olimpiai aranyéremig. Ennyi minden helyre eljutottunk, pedig ugyanott, ugyanúgy, egyformán rosszkodtunk, mint megannyi iker, akiket meg sem lehetett különböztetni egymástól, mert egyformák voltunk, mint a békalencsék.

Boldog idő volt, vagy a pénztelenség miatt keserű? Nem tudom. A mi hajunk a naptól fehéredett, anyámé a gondoktól, nekünk mégis gondtalan, csodálatos idő volt. Békanyúzás, halsütés, légpuskás vadászatok, vagy a szomszéd pulykáinak bosszantása, de mindig a gyerekkor jut eszembe a Duna illatáról. Nincs is olyan parfüm, mely felérne vele!

Ültem a réven, s a szél arcomba fújta a finom permetet, amit a csónak orra vert fel a vízből. Gondolataim előre kalandoztak a közelgő éjszakába. Vajon lövünk-e rókát, vagy disznót?

– Lacikám, az éjjel megint itt járt a két süldő! – fogadott az egyik vadásztársunk, kinek a kukoricáját ismét megdézsmálták a hivatlan vendégek.

– Na, akkor már ideszoktak, bízhatunk abban, hogy ma is találkozunk velük.

– Egészen biztos, hogy jönnek, sehol nincs víz a környéken, csak itt a vízműtelepen!

– Persze, hogy nincs, csak körben, végig a Duna – gondoltam magamban, de mondani csak annyit mondtam, hogy – akkor G. bátyám üljön oda, ahol tegnap jöttek a disznók, mert ma is bizonyára ott várható. Mi úgy ötven méterrel arrább, egy régebbi váltó fölé

ültünk, egy fára, hátha mégis értevévednek. Nem ott jöttek, miért is jöttek volna ott?

Hangosan csörtetve ment a két süldő, a júliusi aszályban üvegcserepekké száradt avarban a társunkra.

Izgatottan vártuk, mikor csattan a lövés. Zsibbadt lábainkat mozdítani sem mertük, nehogy zavarjuk megszokott útjukon a két éhes disznót, s elüssük az öreget a biztos zsákmánytól. De a puska csak nem szólt, s a két süldő hirtelen megtorpant.

Barátom kérdően nézett rám a holdvilág mellett, s én tanácstalanul vontam vállat.

Hirtelen fújással elugrottak a disznók. Lépteik zaját lassan nyomta el a tücsökciripelés.

Egy lappantyú ült fölénk az egyik ágra, majd felfedezve minket, csattogó szárnycsapásokkal távozott.

– Mi lesz? – kérdezett a társam, gémberegett lábait igazgatva.

– Semmi.

Lemásztunk és megkerestük az öreget. Talán valami gondja van a puskával és nem tudott löni. Az avar alattunk is csörgött-zörgött, s az elemlámpáinkat is felkapcsoltuk, nehogy minket nézzen disznónak barátunk, aki izgalomban még ránk is löne tán. Nem lött azonban ránk sem. Nem is tudott közeledtünkről, mert mélyen és békésen húzta a lóbórt, hangosan horkolva.

– Ez szép! Mi ott aszalódunk a fán, mint két rossz füge. Maga meg itt alszik! – fújt ébresztőt barátom őszülő vadásztársunknak, aki hangosan tiltakozott, hogy ő bizony nem aludt, csak mélyen figyelt, és ha mi nem türelmetlenkedünk, akkor biztosan jöttek volna a disznók.

– Jöttek azok, csak ki nem állhatják a horkoló vadászatokat.

– Gyere menjünk, nézzük meg a rókákat. Tudok a falu alatt egy családot!

*

Csendben ballagtunk a holdfényben fürdő ezüst homokszala-

gon a fák között, hallgatva az éjszakai erdő ezer nesztét.

A rókák ott játszottak az út porában, kaffogásuk messziről hallatszott. Lövésre még messze voltak, s inkább csak sejteni, mint látni lehetett őket. Biztosan a mamát várták, aki vacsoráért mehetett a falu szélére, valami jóféle kendermagost keresve.

Óvatosan leültünk a sötét fűbe, kinos lassúsággal sörétre töltve

harmattól. A csillagok szikrázva hunyorogtak, hideg hajnalt sejtetve.

Barátom felvette a tartalék pulóvert is, és befészkelte magunkat a boglyába, a széna alá.

Hajnaltól mindketten arra ébredtünk, hogy fázunk. Z. nagyon vacogott. Kiugrottam a meleg vacokból, leporolva magam. Előhúztam száraz ruhám, és felöltöztem.

– Te mit fagyoskods? Fuss egy kört! – nógattam gúnyosan társam, és az arcába vigyorogtam.

– Látod, ezért kellett levetkőzni, hogy most felöltözhesek, így

puskám mindkét csövét. A rókakölykök szépen, libasorban elindultak felénk.

– Te, ezekkel itt van megbeszélve a találka, vagy hipnotizálsz őket? – suttogott fülemből izgatott barátom.

Ujjammal lakatot téve a számra, csendre intettem. Lassan felemeltem a puskát az arcomhoz. A technika ördöge azonban a rókák pártján állt. Korábban akartam kibiztosítani fegyverem, ami a néma csendben hatalmasat kattant. Vilámgyorsan tűnt el az egész csapat, faképnél hagyva minket.

– Legközelebb hozzád egy vekkert magaddal, az sem csinál ilyen lármát! – oktatót kísérőm, s nem volt mit mondjak. Igaza volt. Pedig de sokat gyakoroltam csendben ezt az átkozott kibiztosítást, ott mégsem sikerült!

– Nem baj, megyünk aludni, majd hajnalban megkeressük őket – jegyeztem meg, célba véve egy szénaboglyát. Szétkotortam az illatos szénát, s vetkőzni kezdtem.

– Hát te mit csinálsz? – nézett rám elsápadva.

– Lefekszem.

– Na jó, de gatyában?

– Miért te este nem szoktál levetkőzni, mielőtt lefekszel?

– Dehogynem, az ágyban! De szénában?

– Úgy alszol, ahogy akarsz – válaszoltam csendben, és szénával betakartam a ruhám, óva a hajnali

nem fázom. Úgy nézel ki, mint egy elfuserált makk ász!

A rókavárnál négy kölyök egymással, az ötödik az anyja farkával játszott a bejárat melletti letaposott fűvön. A felkelő nap fénye vörös arannyal vonta be őket. Csak álltunk és néztük őket. Egy széttépett tyúk tollai jelezték, hogy már reggeliztek. Idilli kép volt. Nem voltak messze. Duplázva, tán az egész családot meglóhettem volna.

Harmat cseppent puskám csövére az egyik levélről. Ránéztem, le akartam törölni, de ahogy mozdítottam a fegyver csövét, a rajta gömbölyödő vízcseppbe izzón költözött az égről a Nap. A puska már nem volt puska, hanem valami ékkövel díszített pásztorbot.

Többé eszembe sem jutott, hogy azért jöttünk, hogy rókát lövjünk. Csak néztem a pici napot a csó végén, hatalmas súlya ránehézett a kezemre, és nem tudtam célzásra emelni a gyilkos szerszámot.

A család szép lassan aludni ment, s mi hosszan nem szóltunk egymáshoz. Végül Z. törté meg a csendet.

– Na, szép kis vadászok közé cseppentem. Az egyik elhorkolja a disznókat, a másik elcsettegi a rókákat, megfagyaszt, kiröhög, és mikor lóhetne, akkor csak a száját tátja...

Dúcz László

TÖBB ERDŐZÚGÁST

Képriportunk a május 28-án, délután, egy csapásszerű hirtelenséggel érkező vihar után készült. Egy héttel rá kaptuk meg Eisenreich Jenőtől, a VERGA főmérnökétől a keletkezett kár értékét.

...A viharkár a zirci és dudari erdészet területét érintette, zömében véghasználati bükkösökben, kisebb részben cseresekben. A kiöntött és kicsavart fák mennyisége 3-4000 m³. Az erdőgazdaságot

ért kár értéke – a mennyiségi és minőségi, a termelés és szállítás pluszköltségei miatt – 1,5-2 millió forint. Ehhez jön még a feldolgozás költsége, a 100-150 ezer forint. Mivel véghasználati felújításos területeken volt a kár és ez 8-10 hektár területet érintett, a termelés során az újulatban keletkezett kár mértéke hozzávetőleg újabb 200 ezer forint...”

Igen, mindannyian érezzük, halljuk: sír az erdő. A környezetszennyezés, a savas esők, a tölgypusztulás, a több év óta tartó és az idén minden képzeltet felülmúló pusztító aszály, az egyre nagyobb méreteket öltő falopások, felelőtlen gyűjtogatások a szemünk láttára pusztítanak el pótolhatatlan természeti értékeket. És ehhez jön még a sokat emlegetett, vitatott, alá- és fölébecsült vadkár. Tekintettel arra azonban, hogy az összes erdei károk közül a cserebogárpajortól a széltörésig csak a vadkár után lehet bármiféle térítést behajtani, ezen folyik a késhegyig menő vita. Megindult egy rendkívül radikális, nagyvadállományt csökkentő folyamat, egyes területeken már a józan észet meghaladó formában is. Ahogy ez nálunk gyakorta előfordul, nem mindig ott, ahol kellene, és kampányfeladatként végzik, válogatás nélkül. Végére is mibe kerül ma egy hektár erdő? Vadkár esetében hektáronként 1-2 millió forint.

Ezzel szemben részaránytulajdonnal, kárpótlási jeggyel 3-500 forintért (!) vásárolják fel azokat az erdőket, amelyekért a telepítéskor 80-90 ezer forintot vettek fel állami célcsoportos beruházásból, vagyis a közös kasszából. Az új tulajdonos veri az asztalt, hogy miért ne vágathatná ki a húszéves erdei fenyvest, amelynek felső részét eladná karácsonyfának, az alsóból divatos nád-tetejű, rusztikus szaletliket csinálna. Van rá vevője. Ha nem kap engedélyt – mondja egy újsütetű harminchektáros – akkor is kivágja, mert az övé. Később megteszi a feljelentést ismeretlen tettes ellen, amelyre a rendőrség harminc napon belül rendre nyomozás meg-

szüntető határozatot hoz. Így van ez arrafelé. Az utakat lezárja és a vadásztársaságot felszólítja, hogy ha vadászni akar, már neki fizessen. Úgy hírlik, Bács-Kiskun megyében akad már 300-1500 hektáros gazda is. Egyes területeken már ma napi vitákat okoz, holott az érvényes rendeletek, törvények egyértelműek, amíg meg nem változnak. Joga pedig mindenkinek van, a kötelezettségekről kevés szó esik, pedig végsősoron ezen múlik majd a sokat emlegetett természeti erőforrások, a vad és az erdő sorsa. Lapunkban már a múlt évben közöltük, az Erdészeti Lapok júniusi számában jelent meg újfent szemléletesen, grafikonon ábrázolva az erdőt sújtó károk megoszlása 1992-ben, egységes európai módszerrel mérve. Az összes erdőkárról 6,5 százalékkal a vadkár a legkisebb. Ez tény, anélkül, hogy jelentőségét alábecsülnénk. Viszont bármiféle „katasztrófát” ebből fabrikálni, szónoki fogásként, adott esetekben talán látványos lehet, de a realitásoktól meglehetősen távol áll. Az idei évfolyam majd mindegyik számában szót emelnek az erdész szakemberek az erdő állami tulajdonban tartásának szükségességéről, a nyereségérdekeltség megszüntetéséről. Ezzel szemben az erdő „részeként” emlegetett vadat, illetőleg magát a vadászatot a legkülönbözőbb kényszerpályák egyre inkább a profit hajszolására kényszerítik. Egyelőre még akad, ahol van miből „kitermelni”, de ezek a források könnyebben kiapadnak, mint azt bárki gondolná. Már ma, minden jel erre mutat...

-H-

FOTÓ POLSTER GABRIELLA

Vadászsportlövészet

Az osztrák Beretta Gun Club meghívására vettünk részt Sommereiben a május 21-22-én megrendezett Beretta Kupa 200 korongos jagdparcour (korongvadászat) versenyen. Egyéniben a legjobb eredményünk a IX. és X., csapatban a IV. hely volt. A magyar csapat összeállítása: Nagy Péter, Szabó Zoltán, Rónai Rudolf, Vigh László.

A kétnapos versenyen a változatosan berendezett 4-4 pályán folyt a lövészet, és mint hazai versenyek rendezőiként sajnálattal kellett nyugtáznunk, hogy a zökkenőmentes program lebonyolításának legfőbb eszköze a pénz, ugyanis a drágának tűnő automata korongdobó gépek és távirányításos indítási rendszer megteremtésével jelentősen csökkenthetőek a hibaforrások és a bérjellegű kiadások.

Nálunk a hagyományos géppark használata miatt egy-egy pálya üzemeltetéséhez 4 fős technikai személyzet és a bíró szükséges, így ezt automata gépek esetében az osztrák rendezők egy fős technikai személyzettel megoldják oly módon, hogy a gépeket felügyelő szakember egyben a korongindító berendezést is kezelte. Egy hasonló színvonalú verseny rendezéséhez magyarországi viszonylatban 22 fő alkalmazása szükséges az osztrák 8-9 fővel szemben. E számarány is szemlélteti, hogy mi az oka a hazai nevezési díjak igen jelentős arányú emelésének. Nálunk a korongvadászathoz szükséges területi adottságok megvannak, de a megfelelő géppark, a szponzorok támogatásának hiánya miatt csak részben volt kialakítható, amely ugyan még 1991-ben, 1992-ben lehetővé tette, hogy FITASC és nemzetközi versenyeket rendezzünk, de idén már a gépek műszaki állapota miatt ezt nem tudtuk vállalni. Automata gépekkel felszerelt pálya hosszú távon folyamatos megtérülést – bevételt – is jelent, mert a lőtér a lövészetvezető – egyben pályakezelő – alkalmazásával folyamatosan üzemeltethető, oktatás, vizsgára való felkészítés, edzési célokra.

Hazai versenyek rendezése kisebb, a nemzetközi versenyek viszont jelentős bevételt hozhatnak, mert az említett versenyen az egyéniben 1400, csapatonként pedig 450 schilling volt a nevezési díj. Természetesen ennek előfeltétele a magas színvonal biztosítása és reklámtevékenység, amely például az 1996-

os EXPO idején megfelelő előkészítést követően lehetőséget nyújthat egy világkupa verseny rendezésére.

Kérjük és várjuk vállalkozók, vadászatszervező irodák jelentkezését, akik egy színvonalas vadász-sportlövő pálya gépparkjának beszerzéséhez segítséget tudnak nyújtani, ezzel is lehetővé téve, hogy újra nemzetközi versenyeket rendezhessünk és felfejlesszük ezt a látványos, lökészséget javító sportágat, amely világviszonylatban már elismert és információink szerint olimpiai versenyszám lesz, de nálunk még csak a nagytérenyi lőtérrel való felkészítés meg alapjait.

Ezúton is köszönjük a Hubertus Betéti Társaságnak, amelynek támogatása nélkül nem vehettünk volna részt az említett nemzetközi versenyen és egyben várjuk a sportot kedvelő vállalkozók jelentkezését a Vadászok és Természetvédők Középmagyarországi Szövetségének címén, Budapest V., Nádor u. 34. (telefon: 111-9608, fax: 131-4790).

Nagy Péter,

VTKMSZ Sportlövő Bizottság elnöke

Társasági házi verseny

A Vadászok és Természetvédők Középmagyarországi Szövetsége a VADÁSZLAP hasábjain keresztül meghirdette a bérkilövő vadásztársaságok részére azt a lehetőséget, hogy az OMVV nagytérenyi koronglőtérén házi versenyeket rendezhetnek. Ezzel szeretnénk hozzájárulni ahhoz, hogy a bérkilövő vadásztársaságok tagjai gyakorlatot szerezzenek, az őszi kacsá- és a fácánvadászatokon minél jobb eredményt érjenek el.

A Dr. Homoki-Nagy István Vt. intézőbizottsága élt a lehetőséggel, és május 29-én megrendezte a házi versenyt. A lövők négy lőállásból lőttek 25 korongra. A versenyzők között igen szoros küzdelem alakult ki, a családtagok – feleségek, gyerekek – hangos buzdítása közben.

A sorrend az alábbiak szerint alakult:

I. Domján Gábor	25/20
II. Hajnal Csaba	25/16
III. Hruska Mihály	25/15

Az ebéd elfogyasztása után – tekintettel a gyermeknapra – a gyerekek részére megrendeztük a léghuska-versenyt, amelynek igazán nagy sikere volt. A versenyen így csak győztesek voltak, mivel minden ifjú résztvevő nasolthatott az édességekből, jégkrémekből.

Gál Ferenc
lőtérvezető

Tavaszi korongvadász kupaverseny

A VTKMSZ lapunkban idén június 5-ére hirdette meg a kezdők és a bérkilövők részére a Tavaszi Korongvadász Kupaversenyt. A rendezőbizottság olyan pályát alakított ki, amely a legjobban megközelelti a vadászat gyakorlatában előforduló lehetőségeket. A versenyen megjelent kezdő vadászoknak ez valószínűleg meglepetés volt, mert legtöbbjük ilyen versenyen még nem vett részt. A verseny nyitott volt, három kategóriába sorolta a rendezőbizottság a versenyzőket, és így a kezdő lövészek is sikerrel fejezhették be a versenyt. A szünetben, de a verseny közben is a gyakorlott lövészek tanácsaikkal, a szabályok és biztonságos fegyverfogás bemutatásával és a megfelelő célzás tanításával segítették a kezdőket.

A verseny befejeztével 3 kategóriában hirdettek eredményt:

A kezdők kategóriájában:

I. Hruska Mihály	40/26 találat
II. Varga Ákos	40/23 találat
III. Szilágyi Imre	40/20 találat

A haladók kategóriájában:

I. Domján Gábor	40/30 találat
II. Vigh László	40/26 találat
III. Hajnal Csaba	40/24 találat

A rendszeresen versenyzők kategóriájában:

I. Rónai Rudolf	40/36 találat
II. Borsos Zoltán	40/32 találat
III. Szabó Zoltán	40/31 találat

Csapateredmények:

I. Dr. Homoki-Nagy István Vt. csapata:	
- Domján Gábor	40/30 találat
- Hruska Mihály	40/26 találat
- Hajnal Csaba	40/24 találat
- Tóth Bertalan	40/17 találat

II. A szombathelyi Erdőgazdaság csapata:

- Borsos Zoltán	40/32 találat
- Varga Ákos	40/23 találat
- Szilágyi Imre	40/20 találat
- ifj. Szilágyi Imre	40/19 találat

III. Pest megye csapata:

- Vigh László	40/26 találat
- Sebestyén Sándor	40/24 találat
- Szombat László	40/20 találat
- Krenyácz Balázs	40/13 találat

Az ünnepélyes eredményhirdetés után a kezdők kategóriájában a legjobb eredményt elért lövészek az egyéni kupát, valamint a legjobb csapatnak a csapatkupát, a vele járó érmeket és oklevelet Szabó Zoltán, az FM megyei vadászati főfelügyelője, valamint Nagy Péter, a VTKMSZ sportlövő bizottság elnöke adta át.

G. F.

S.O.S.

A mező- és erdőgazdálkodás technológiai változásával az elmúlt fél évszázadban a vadfajok egy része teljesen vagy részben eltűnt. Súlyosbította a helyzetet, hogy az élőhely minőségi változását megelőzően a történelmi viharok eredményeként csonka Magyarország területével maga az élőhely is kisebb lett s a magashegységi területek teljesen elvesztek. Az élőhely átalakulása és csökkenése következtében nagymértékben csökkent a fogoly, a fűrj, a császármadár (mogyoróstyúk vagy császárfajd, kistfajd stb.) egyes helyeken a nyúl-, a tuzokállomány, megszűnt a zerge-, a bölény-, medve- és a siketfajdállomány, s csak mutatóban fordul elő a hiúz, farkas és medve. A magyar élővilág utókor számára való megőrzése érdekében s csak másodsorban vadászati érdekek szempontjából van szükség az élő vadfajok megőrzésére, visszatelepítésére és védelmére. Természetesen nagy körtekintésre, óvatosságra s a természetvédelmi és erdő-, illetve mezőgazdasági szempontok alapos mérlegelésére van szükség.

Örvendtes jelenség, hogy az utóbbi években növekedni kezdett a fűrj- és a fogolyállomány, ami valószínűleg a mezőgazdaságban használatos kemikáliák csökkenésével és a műveletlen parlagok egyébként sajnálatos gyarapodásával magyarázható. Hasonló jelenség tapasztalható a nyúlnál is, egyes területeken az utóbbi időben örvendtesen elszaporodott. Vannak viszont olyan régen híres nyulas vidékek, ahol az állomány tartósan tönkrement, aminek oka vegetációs időn belüli időszakos táplálék, és vízhiány, valamint a ragadozók nagy száma. A monokultúrás nagy táblás mezőgazdasági területeken vadföldművelés-

sel, etetéssel és dúvadással kell a nyúlról gondoskodni. Nagy gondot kell fordítani az egészségi állapotára, és ennek érdekében a túlszaporodását úgyszintén meg kell akadályozni. Beavatkozás nélkül az állomány önszabályozó mechanizmusa a háború előtti Nimród írásai szerint 9 éves ciklusonként szaporítja fel és teszi ismét tönkre a nyulas területeket, hogy ismét szaporodásnak induljon. Érdemes erre a törvényszerűsége odafigyelni.

Az elmúlt években a vadgazdálkodási alapról is támogatták a fogolyprogramot, ami azt mutatja, hogy a Földművelésügyi Minisztérium is segíti a fogolykérdés megoldását. Remélhetőleg egyre több vadászárság kezd majd el a fűrj-, fogoly- és nyúlállomány feljavitását.

A kiveszőfélben lévő vad megmentésének szép példája a tuzok érdekében kifejtett munka. Külön állomás foglalkozik a tuzok vadbiológiájával és nevelésével s ebben a munkában vesz részt a Soproni EFE Vadbiológiai Tanszéke is. A kutatás eredményeként ismertté vált a tuzok életének nagy része és ennek gyakorlati alkalmazásával növekedett az állomány nagysága. Nagy segítség lenne, ha a régi jó tuzokos területeken (például Hanság, Nagyalföld, Kisalföld stb.) gazdálkodó vadászárságok is bekapcsolódnának a tuzokprogramba, ez biztosíthatná leginkább a tuzok elszaporodását.

Súlyosabb helyzetben van a császármadár. Jómagam a Bükkben és a Börzsönyben figyeltem életét, de a közép-hegység szinte valamennyi részében előfordult. A vaddisznó rohamos elszaporodásával költési esélyei nagyon lecsökkentek s a leg-

több területről el is tűnt. Nehezíti a helyzetet, hogy rendkívül óvatos madár és a vadászok nagy része nem is ismeri, ezáltal nem is szereti a tudományt. Nagyon fontos lenne, hogy azok, akik tudnak előfordulásáról, írják meg tapasztalataikat a szerkesztőségnek. A vadgazdálkodási alap biztosíthatna pénzt arra, hogy a vadbiológiai állomás, az egyetem vadgazdálkodási tanszékeinek kutatói vagy bárki arra alkalmas szakember a császármadár megmentésén dolgozhasson. Félek, hogy ez az utolsó pillanat!

Sajnos már ezt is lekéstük a siketfajd esetében. Ez a csodálatos madár az 1950-es években még előfordult Szalafő, Szentgyörgyvölgy térségében is. A nagyüzemi erdőgazdálkodás okozhatta, hogy a nyugalmat kedvelő félénk madár eltűnt. Azóta hál' Istennek lelkes erdészek szálalóüzemmódban kezelik a szentgyörgyvölgyi erdők nagy részét. Az erdő ezen része tölgy- és bükkkegyes erdei fegyves. Az erdei fenyő természetes újulata szép, a korosztályeloszlás kedvező. Az aljnövényzet jó táplálékforrás (különösen a csarab, áfonya, kutyabenge stb.). Nem csoda, hogy a 60-as években már vissza akarták telepíteni a siketfajdot Szentgyörgyvölgybe, de a program meghiúsult. Aki akkor részt vett benne, jó volna, ha leírná tapasztalatait valamennyiünk okulására. Ne felejtjük el ezt a tündérszép madarat, telepítsük vissza őshazájának eredeti előfordulási helyeire.

Kihalt az európai bölény is, az utolsó példányok Gyarmatpusztán vadaskerti körülmények között éltek és ha jól emlékszem, id. Holdampf Gyula erdőmérnöknek volt szívügye. Jó lenne hasonló körül-

mények között Lengyelországból hozott bölényeket visszatelepíteni az előző helyre. Talán még él valaki, aki akkori tapasztalatait át tudná adni, vagy az akkori feljegyzéseit közölni tudná.

A magashegységi területeinkkel elvesztettük zergés területeinket is. Szerencsére vannak olyan hegyvidéki, egyébként természetvédelmi területek, ahol az élőhely alkalmas volna a zergének. Madespach Viktor írta, hogy nem szükséges a magashegység, hisz a Zsil völgyének környékén s több elszigetelt helyen 500 méter alatti hegyekben is ismert gyönyörű zergeállományt.

A jelenlegi csonka Magyarország területén nagyragadozó alig fordul elő. Szörványosan medve, farkas és hiúz megjelenik. Néhány éve a Pilisben szalonkalesen alig 8 méterre ment el mellettem egy hiúz, valószínűleg az erős szél miatt nem vett észre, amint a vadrózsabokor mögé álltam. A nyomait még az olvadó hófoltokon is láttam. Az utóbbi években egyre gyakoribbak a nagyragadozó-megfigyelések. Egyesek szerint a hiúz és a farkas a Mátrában már megtelepedett. Korlátozott számban magas nagyvadlétszám mellett jelenlétük indokolt.

Az élő vadfajok visszatelepítése a természet életközösségében változást okoz, ezért nagyon gondosan, megfontoltan szabad csak végrehajtani. Lehetőség szerint az eredeti élőhelyen, kezdetben ellenőrzött körülmények között kell végezni valamennyi érintett szakterület bevonásával. Igen nagy, nemes feladat, tartozunk ezzel múltunknak és még inkább a jövőnknek.

Bán István

A PARTNER BT. SEGÍTSÉGÉVEL

Az ez évben megjelent, vadászattal kapcsolatos új törvények új kihívást jelentettek mind a magyar vadászárságoknak, mind az azok árualapját külföldön kínáló vadászati irodáknak. Mindenképpen fontos, hogy ezt a valójában több adminisztrációt és figyelmet követelő munkát lehetőleg az illetékesek úgy végezzék el, hogy a Magyarországgal kapcsolatban, e téren kialakult jó hírnevünkön ne essék csorba, vagyis a külföldről hazánkba érkező vendég ne érezze úgy, hogy állandóan különböző hivatalok zaklatásainak van kitéve. (Emlékezzünk a nem is olyan rég még divatos „bejelentkezési kötelezettségre”.) Mindazonáltal ha a Vámhivatal fontosnak tartja a vadászturizmus ellenőrzését, bizonyára megvan a maga oka erre, és ezért talán nem is legfőképp a külföldi vadászok hibáztathatóak.

Kézenfekvő tehát, ha olyan megoldást kell választani, ami gyors, problémamentes és a hivatalok elvárásainak is megfelel.

Ennek eredményeképpen, és a hosszan tartó, e kérdés körüli huzavona után döntöttünk úgy, hogy nem azon kell keseregni, hogy kell-e VÁM 91 vagy nem kell, hanem gyorsan meg kell találni azt a megoldást, amely hirtelen érdemlően bizonyítja az export tényét (VÁM 91) és ezáltal a vadászvendég sincs többé kitéve annak a dilemmának, hogy hol dobja be a felbélyegzett levelet, illetve higgyen-e a vámos intégetésének vagy sem, illetve mikor kapja majd vissza az áfát, amit egyébként külföldön rögtön a kilépéskor visszaadnak, ha már egyszer egy ezzel kapcsolatos intézkedés született.

Mindjárt a téma felszínre kerülésekor, valamennyi határkilépővel tárgyalásokat kezdtünk, és értesítettük a vadászati irodákat.

Ezek egy része reagált, míg legtöbbjük továbbra is azon búszkodott, hogy miért kell, és ha igen, kell-e ezt csinálni, vagy ha nem, akkor mit kell?

Az első tapasztalatok után, a forgalomalakulást figyelve, négy határkilépőnél vezettük be a fo-

lyamatos szolgáltatást, míg Letenyén, Kőszegen bezártuk az irodát.

Az alábbi helyeken továbbra is állunk valamennyi vadásziroda rendelkezésére és várjuk, hogy szerződés-kötési igényekkel felkeressenek bennünket:

1. **Sopron** (határkilépő, Royal expedíció irodája, Kerényi Gábor)
Tel./FAX: 99/312-046
2. **Kópháza** (határkilépő, Royal expedíció irodája, Kerényi Gábor)
Tel./FAX: 99/311-796
3. **Hegyeshalom** (határkilépő, vámudvar, Bognár Ernő)
Tel.: 98/320-582 FAX: 98/320-281
4. **Rábafüzes** (határkilépő, Royal expedíció irodája, Szabó Attila)
Tel./FAX: 94/380-812.

Bizunk abban, hogy a magyar vadászat hírneve nem csorbul azzal, hogy a magyar vadászati irodák nem tudják megoldani az exportálás dokumentálását, hiszen ennek hatása talán nem is egyik évről a másikra mutatkozik meg, hanem csak évek múltán, amikor is igen nehéz visszatornászni az elvesztett pozíciót.

Mivel a vadászszerkezőzés egy igen összetett feladat, az igazán profi irodáknak meg kell találniuk a fent említett megoldást, hiszen ezen a jelentéktelennek látszó részfeladaton nem bukhat meg a magyar vadászat ügye.

(x)

A TUDOMÁNY MŰHELYÉBŐL

Azon már szerencsésen túljutottunk, amikor szélteben-hosszában arról győzködték a széles néptömegeket, hogy a tudomány „termelő erő”. Ma azonban a legjobb esetben zavart mosoly és kitérő válaszok jutnak annak, aki ezt a kérdést firtatja. Valahogy nem szalonképes téma a vadászattal együtt annak tudománya, a vadbiológia sem, és úgy tűnik, művelői is sokat vesztek népszerűségükből. Ezzel szemben a világ más tájain valóságos reneszánszát éli a vadbiológia, hatalmas közérdeklődéssel övezve, amely a legkülönbözőbb műholdas TV-csatornák tudományos ismeretterjesztő filmjeiből is jól látszik. Kívülről töretlen az érdeklődés és az elismerés, a magyarokra mindenütt figyelnek, várják őket a nemzetközi kongresszusokra, tanácskozásokra. Egyelőre...

– Ki finanszírozza, támogatja ma Magyarországon a vadbiológiai kutatásokat?

CSÁNYI SÁNDOR, a GATE Vadbiológiai Oktató és Kutató Állomásának vezetője: – Anyagi helyzetünk kicsit jobb a katasztrófáknál. A mezőgazdaság-tudományi karhoz tartozunk, és közvetlenül Kocsis Károly rektor felügyelete alatt állunk. A vadbiológiai kutatások sohasem voltak az egyetem alapköltségvetésében. Nagyobbrészt FM – akkor MÉM – főosztályi támogatásból, megrendelt kutatásokból, pályázatokból és az akkor még hozánk tartozott babati kísérleti vadászterület bevételeiből lehetett fedezni. Ma a korábbiak felét kapjuk részben az FM-től, részben az egyetemtől. A háromezer hektáros területet pedig a pilisi PEG kapta meg július 1-jétől. Jelenleg 19-en vagyunk állatgondozótól a kutatóig, a korábbi 38 fővel szemben. Ebből hat és fél a kutatói státus. Sajnos, az egyetem is az 1990. évi tá-

mogatási szinten maradt. Most szerveződik a környezet- és tájgazdálkodási tanszak, így minden bizonnyal új feladatokat kapunk, mert az erdőgazdálkodási, vadgazdálkodási, vadbiológiai ismeretek ebbe a körbe tartoznak. Hallgatói kezdeményezésre szakmérnöki szakosodásra is lehetőség nyílik vadgazdálkodási témakörből, nem beszélve arról, hogy a tudományos fokozatokra pályázók számára is lehetőségeket kell biztosítanunk.

– Köztudott, hogy anyagi lehetőségeinket illetően a templom egereihez hasonlóan szegények, de a szellemi erőket illetően talán túlságosan is gazdagok vagyunk. Ma, amikor alapvető és sarkalatos kérdésekben folyik az ádáz és elkeseredett vita, sorsfordító döntések előtt állunk, megkérdezzük-e a döntéshozók egy-egy szakterület tudományának művelőit objektív vélemé-

nyük kialakításához? Végére is a vadászati törvény előkészítése már több mint egy évtizede folyik...

– Egyetlen szóval felelhetek: nem. Pedig igen sok témánk foglalkozik mindezekkel, egyebek között az erdő és vad kapcsolatrendszerének feltárásával, táplálkozásbiológiai kérdésekkel, a vadgazdálkodási körzettervek kialakításával, a szarvasfélék táplálkozásbiológiájával, mozgáskörzetük vizsgálatával és még hosszan sorolhatnám. Inkább külföldi publikációinkban, előadásainkban érünk el sikereket, itthon sem a szakbizottságokban, sem a döntéshozatal más szintjein a lezárt, befejezett kutatási témákat, az objektív méréseken alapuló részeredményeinket alig látom viszont. Mindezek hiánya szinte napi gondokat okoz, hihetetlen energiákat pazarolnak valóságnak vélt „igazságai” megvédésére. A kutató munkája addig tart, amíg a tisztelt megrendelő, finanszírozó számára a zárójelentést megküldi. A munkát elvégezte, azzal a továbbiakban a megrendelő rendelkezik. Főhatalmát a vadbiológia című időszakos kiadványunkra negyedik éve nincs pénz. Az újságok nem a szigorúan vett tudományos közlemények fórumai, továbbá csak a nekik tetsző részeket szeretik kiemelni. Itt tartunk, pedig igen sok külföldi kutatási eredményt is közzé tudtunk tenni.

– A kutatás végsősoron jól megfogalmazott kérdések sorozatán alapul. Egy-egy megbeszélés, szakmai vita, döntés-előkészítés során kérdések halmaza ütközik egymással, olykor a legszélsőségesebbek. Vadászati, vadgazdálkodási, természetvédelmi, erdőgazdasági „kinyilatkozások” rugdalják egymás lábát alól a sámlit. Vajon mitől ilyen magabiztos itt mindenki?

– Őszintén szólva nem tudom, de az ilyen vitákkal kapcsolatban nincsenek jó tapasztalataim. Sokakat egyenesen irritálnak a pontos, mért adatok, mondhatnám irtóznak tőlük. Sokkal inkább divat a magánvélemény, az ex katedra kijelentések, a különböző ellenőrizhetetlen külföldi kutatásokra, példákra való hivatkozás, annak ellenére, hogy esetleg használhatóbb ilyen irányú hazai adatok és vizsgálati eredmények is vannak. Sőt előfordul, hogy hazai eredmények „jönnek vissza” külföldi szakirodalmi forrásokra hivatkozva, rosszul, pontatlanul idézve. Érvként. Csupán egyetlen példát említenék: két ízben végeztünk KTM elődjének a viták eldöntésére pontos ragadozóállomány-felmérést, mert a védette nyilvánítás miatt semmiféle adat nem állt rendelkezésre. Vitákat döntene el mégis azt mondták: nincs rá pénz. Sajnos, mára már a szakma, a vadgazdálkodás sem kérdez jószerint semmit sem. Nem azért, mert nem volna mit, sajnos hanem jelenleg az eddigi értékek felélése folyik, a jövő egyre homályosabb. A kutatás hosszú távú beruházás, a piacgazdasági viszonyok között csak sokkal hosszabb idő után rendeződik megnyugtatóan a sorsa. A kezdeti időszak ennek nem kedvez. Ahogyan a természetvédelmi oktatás, kutatás non profitrendszerű, úgy hosszú távon a vadgazdálkodás is az. Ennek teljes és működőképes rendszere még nem alakult ki, bár jelei a különféle alapítványok esetében már megvannak. Az állam mint mecénás azonban idő előtt „kivonult”, így az úgynevezett szürkeállomány hosszabb-rövidebb időre vegetációra kényszerül. Mint annyian: mi is megpróbáljuk túlélni...

–H–

A GATE Vadbiológiai Oktató és Kutató Állomásán 1993-ban készült diplomamunkák és tudományos diákköri dolgozatok

A Vadbiológiai Oktató és Kutató Állomáson a gyakorlati képzés leghatékonyabb módjának tekintik a hallgatók bevonását az állomás kutatásaiba. Ennek megfelelően évről évre számos egyetemistával dolgoznak együtt, akik közül az 1992–93-as tanévben négyen készítettek dolgozatot.

TAMÁS ZOLTÁN:
AZ ALATTYÁNI ÚTTÉRŐ
VADÁSZTÁRSASÁG
ÖZGAZDÁLKODÁSA ÉS
FEJLESZTÉSI LEHETŐSÉGE
(KONZULENS:
CSÁNYI SÁNDOR)

Az alföldi őzállomány helyzete, az őzgazdálkodás lehetséges útjai vadgazdálkodásunk egyik legvitatottabb kérdése. A dolgozat írója a címben szereplő vadászársasági területen elemezte (melynek tagja is) az őzállomány minőségi és mennyiségi mutatóiban az elmúlt évtized során bekövetkezett változásokat. Megállapította, hogy az állomány nagysága az 1981-es állapothoz viszonyítva növekedett, minősége nem romlott. Jelentős különbségek voltak azonban a különböző adottságú területek között. A minőség javítása érdekében a különböző állományokra egyedi lét-

szám- és szaporulatbecslések alapján kell a hasznosítást megtervezni. Ily módon szerény, de növekvő tendenciájú bevétel érhető el a mező- és erdőgazdálkodási érdekek lényeges zavarása nélkül.

ZOBOLYÁK JÁNOS:
ZÁRTTÉRI GÍMSZARVAS
VIZSGÁLATA A VOKÁ BABATI
KÍSÉRLETI TERÜLETÉN
(KONZULENS:
DR. SOMOGYVÁRI VILMOS)

A rossz adottságú, mezőgazdasági művelésre kevésbé alkalmas területek hasznosításának egyik lehetséges módja a gímszarvastenyésztés. A dolgozat szerzője a VOKÁ kísérleti területén létrehozott modellfarmon vizsgálta az állatok tartásának néhány fontos gyakorlati kérdését, így a megfelelő kerítéstípus kiválasztását, a szükséges takarmány mennyiségét és minőségét, valamint az állatok kezeléséhez szükséges immobilizálás lehetőségeit. Mindezek alapján ökonómiai számításokat végzett a befektetések megtérüléséről. Eredményei szerint a farmi körülmények között végzett gímszarvastenyésztés a magyar mezőgazdaság sikeres ágazata lehet a jövőben.

BÍRÓ ZSOLT:
A VAD- ÉS HÁZI-
MACSKÁK
HABITATPREFERENCIÁI
(KONZULENS:
SZEMETHY LÁSZLÓ)

A vadmacska Európa egyik legveszélyeztetettebb emlős ragadozója. Fennmaradását az erdők szerkezetének drasztikus átalakulása („fomonokultúrák”) és a túlzott irtás mellett az elvadult házimacskákkal való versengése és kereszteződése fenyegeti. A VOKÁ-n negyedik éve folyó rádiotelemetriás nyomkövetés adatai alapján a dolgozat szerzője arra kereste a választ, hogy mely élőhelytípusok kedvezőek a vadmacskák számára. Eredményei szerint a vadmacskák előnyben részesítik a fedett, háborítatlan területeket. A szaporodási időszakot leszámítva, elkerülnek az emberi települések környékét még akkor is, ha itt gazdagabb a táplálékkínálat. E területeket az elvadult házimacskák uralják. A vadmacskák által lakott természetvédelmi területeken a kezelések megtervezésekor e szempontokat figyelembe kellene venni.

RITTER DÁVID:
A GÍMSZARVAS
TERÜLETHASZNÁLATA
(KONZULENS:
SZEMETHY LÁSZLÓ)

A gímszarvas vándorlásáról számos, vizuális megfigyelésen alapuló közlemény látott már napvilágot. Mind ez idáig nem végeztek azonban olyan rendszeres nyomkövetést hazánkban, amellyel a tényleges vándorlási útvonalak és a vándorlást befolyásoló tényezők is megismerhetők lettek volna. A VOKÁ-n két éve folyó rádiotelemetriás nyomkövetés alapján a dolgozat írója néhány érdekes megállapítást tett. Nyolc tehén és borjú majd egy évig tartó rendszeres nyomon követése során nem sikerült a vándorlás tényét bizonyítani. Az ez idő alatt az állatok mozgásában bekövetkezett változásokat elsősorban emberi zavarások (hajtóvadászatok, erdészeti munkák) okozták. A vizsgálati területet sűrűn behálózó vadkárelhárító kerítések közül csak a 2 méternél magasabbak és kifogástalan állapotúak tudták a szarvasok mozgását akadályozni. A rossz állapotú vagy alacsony kerítések nem zavarták az állatok mozgását. Az erdészeti telepítésvédelem ilyen úton történő megoldása – a rendszeres karbantartás hiánya miatt –, nem teljesen eredményes.

Szemethy László

NIKE FIOCCHI

A NIKE-FIOCCHI Kft. az olasz FIOCCHI cég termékeinek hazai forgalmazója. A jelenleg kapható FIOCCHI lőszer típusok és árak viszonteladók részére.

Típus	Ár Ft/db + áfa	Típus	Ár Ft/db + áfa
22 l.r. MAXAC	3,70	12 HV 12/70/22 36 g	23,68
22 l.r. EXACTA CARABINE	8,45	6,8/11-M Green	4,26
22 l.r. CARABINE	4,00	6,8/11-M YELLOW	4,26
22 Short	3,88	6,8/11-M RED	4,26
9 mm Luger PRN	38,20	.38 Super Auto FMJ	25,41
6,35 mm (.25) FMJ	14,11	.38 Special JSP	21,78
.44 Magnum SJSP	36,23	9 mm Para blank	22,31
8 mm blank	14,52	.22 L.R. pistol	7,62
9 mm blank	22,31	7.65 Para FMJ	23,83
.380 blank	13,00	.357 Magnum JSP	25,41
4,5 mm DIABOLO Match Rifle	0,90	.357 Magnum L.S.WC	25,41
4,5 mm DIABOTL Match Pistol	0,90	.45 ACP LRN TFL	25,20
TOP TRAP 2 12/70/12 28 g 7,5	16,10	.22 Cattle killer red	3,80
TOP SKEET 12/70/16 28 g 9,5	17,14	.380 Cattle Kill. Red	13,00
SUR 36 12/70/27 36 g	30,20	9 mm Luger/Combat FMJ TC	20,00

TERMÉKEINK AZ ALÁBBI CÍMEN RENDELHETŐK MEG:

8184 Fűzfőgyártelep Pf. 22
Tel.: (88) 351-310 Telefax: (88) 351-091
1015 Budapest, Donáti u. 5/B
Tel.: (1) 201-1854 Fax: (1) 201-1881

AZ ÉRTÉKESÍTÉS NAGYKERESKEDŐINKEN KERESZTÜL TÖRTÉNIK.

Kettner Nimród
Kereskedelmi Kft.
1068 Budapest
Szalmás P. u. 4.
Tel.: 122-9830
Fax: 142-8887

Frankónia
Trófea Kft.
2100 Gödöllő
Isaszegi u.
Tel.: (36) 328, 330-291
Fax: (36) 328, 330-291

HUNO Kft.
8200 Veszprém
Bruznyai Á. u. 6.
Tel.: (88) 324-834

Trófea Vadászbolt
4033 Debrecen
Budai N. A. u. 175.
Tel.: (52) 316-916
Fax: (52) 316-916

Harmónia
Vadászbolt
4032 Debrecen
Hatvani István
út 13/B
Tel.: (52) 344-111

Kátai-Pál László
Vadász-Íjász-Horgászciikk
Kereskedő
5900 Orosháza
Könd u. 44.
Tel.: (68) 311-612

RÉGI XENON ÉGŐJÉT

CSERÉLJE
4,5 V – 20 W
HALOGÉN IZZÓRA!

FORGALMAZZA:

VADÁSZATI CIKKEKET GYÁRTÓ ÉS FORGALMAZÓ KFT.
6447 FELSŐSZENTIVÁN, SZABADSÁG U. 70/B
TEL.: 79/352-664, 79/352-951

MEGNYÍLT

VADÁSZ-HORGÁSZ ÉS SPORTBOLT

VADÁSZFEGYVEREK, LŐSZEREK, TÁVCSÖVEK, SZERELÉKEK ÉS RUHÁZAT
LÉGPUSKÁK, HORGÁSZFELSZERELÉSEK
ETETŐANYAGOK, MINDENMÉŰ SPORTFELSZERELÉSEK

SPORTBOLT

7150 Bonyhád, Széchenyi tér 11. 4. számú üzlet (Polgármesteri Hivatal mellett)

M E G J E L E N I K

BALOGH GÁBOR

VÉGES VADÁSZMEZŐK

CÍMŰ KÖNYVE

ára 200 Ft + postaköltség, utánvétellel
Megrendelhető: Balogh Gábor 9022 Győr, Szent István u. 14/C

KETTNER-PILIS

Vadászati és Kereskedelmi Kft.

FELÍVELŐ PÁLYÁN VAGYUNK.
A TOVÁBBJUTÁSHOZ KIVÁLÓ
PARTNEREKET KERESÜNK.

SZERZŐDÉSKÖTÉS ÁFA VISSZATÉRÍTÉSI
GARANCIÁVAL

1125 Budapest, Szilágyi Erzsébet fasor 8.
Telefon: 155-5282, 155-5246 Telefax: 155-4037

AUTOPRESS

Vezérképviselő és bemutatóterem:

Balatonfüred, vasútállomás

Tel./fax: 86/343-328

KORANDO 4WD

TEREPJÁRÓK

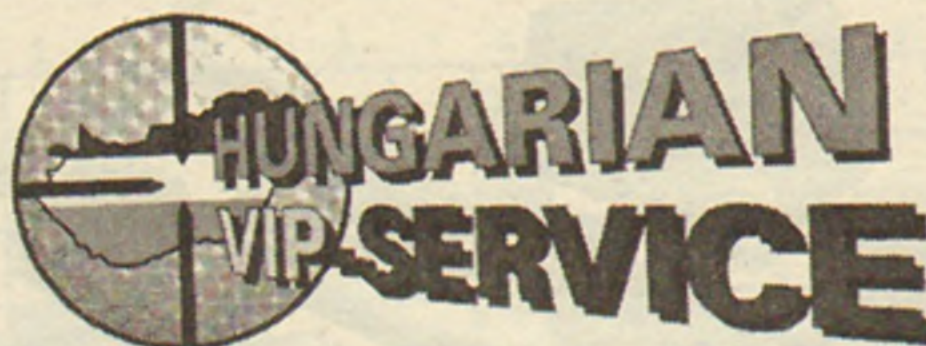
MOTOR: 2238 ccm DÍZEL

FELSZERELTSÉG: KÖZPONTI AJTÓZÁR, ELEKTROMOS
ABLAKEMELŐ LÉGKONDITIONÁLÓ, SZÍNEZETT, HŐSZI
GETELT ÜVEGEK, 4 HANGSZÓRÓS SZTEREO RADIO,
MAGNÓ, METALFENYEZÉST STB
HASZNÁLHATJA TEHERAUTÓNAK, SZEMÉLYAUTÓNAK
(4, 5, 6, 9 SZEMÉLY RÉSZÉRE) OTT IS, AHOL NINCS UT
BEVEZETŐÁR: 1 449 000 Ft + ÁFA-TÓL
TESZTAUTÓK. 15-20% KEDVEZMÉNNYEL

Die Nr. 1 in Sachen Jagdreisen

Zentrale: H-1014 Budapest, Üri u. 35. Burgviertel,
☎ + FAX: (36-11) 559-796 TELEX: 22-2237
Filiale Ostungarn: H-5540 Szarvas, Vajda Péter u. 25.
☎ + FAX: (36-67) 13-301

SZÍVESEN VÁRNÁNK A VADÁSZTERÜLETEKTŐL

MÁR MOST

A VADDISZNÓHAJTÁSRA ÉS -RIGLIZÉSRE VONATKOZÓ
FELAJÁNLÁSAIKAT.

DIANA

Kereskedelmi és Szolgáltató Szövetkezet
DIANA TRADE KFT.

CSAK NÁLUNK:

Bizományos értékesítésre leadott sörétes és golyós vadászfegyverek újszerű állapotban, nagy választékban ● Gáz- és riasztópisztolyok, légpisztolyok, légfegyverek, hatástalanított fegyverek engedély nélkül ● Fegyverjavító műhelyünkben vállaljuk a vadászfegyverek szakszerű javítását, belövését, bevizsgálását és céltávcső szerelését, valamint fegyverek hatástalanítását ● Fegyverboltunk és műhelyünk címe: 1077 Budapest, Wesselényi u. 74. Telefon: 122-4002 ● Nagykereskedők, viszonteladók és egyéni vásárlók figyelmébe ajánljuk DISZKONT részlegünket: Budapest X., Szacsavay u. 44. Telefon: 147-2516

CONCORDE TRAVEL

a TV 1-en minden hétköznap reggel 5.47-kor,
illetőleg szombaton 6.17-kor FALUTÉVÉ,
vasárnap reggelként 6.45-kor
FALUTÉVÉ MAGAZIN

Mindent egy helyen a **STEFÁN KFT.-NÉL,**

Szekszárdon! 7100 Szekszárd, Kossuth Lajos u. 32. Telefon: 74/19-609
VADÁSZBOLT:
VADÁSZFEGYVEREK, ÖNVÉDELMI FEGYVEREK, LŐSZEREK, FEGYVEREK
BIZOMÁNYOSI ÁRUSÍTÁSA
TRÓFEABÍRÁLAT · FEGYVERJAVÍTÁS · BELÖVÉS · VIZSGÁZTATÁS ·
TÁVCSŐSZERELÉS
Nyitva tartás: hétköznap 8-17 óráig, szombaton: 9-12 óráig

Kettner

NIMRÓD
KERESKEDELMI KFT.

Központ és nagykereskedelem
1068 Budapest, Szalmás P. u. 4-6.
Telefon: 122-9830. Fax: 142-8887

AKTUÁLIS

**SPECIÁLIS SAFARI RUHÁZAT, RÖVID,
HOSSZÚ ÉS KOMBI NADRÁGOK, SOK ZSEBES
MELLÉNYEK ÉS KABÁTOK REKLÁM ÁRON
A BUDAPESTI SZAKÜZLETÜNKBEN!**

Kérjük, keressen fel bennünket!
Várjuk Önt az alábbi üzleteinkben:
Budapest VI., Andrássy út 12. Tel.: 132-3180
Pécs, Bajcsy-Zsilinszky út 3. Tel.: 72/413-904
Miskolc, Ady E. u. 5. Tel.: 46/443-701
Szeged, Tanácsköztársaság u. 9. Tel.: 62/312-782
Gyöngyös, Rózsa u. 2. Tel.: 37/311-898
Zalaegerszeg, Tompa u. 1. Tel.: 92/313-523
Mezőkövesd, Dózsa Gy. út. 2. Tel.: 40/312-011

MENNYI A VAGYONA?

- nyilvántartva - jelenlegi értéken - piaci forgalmi értéken
**Ha ez idáig nem tudta, most saját
és vadásztársasága érdekében tudnia kell!**

A HUBERTUS BT. ÚJ SZOLGÁLTATÁSA!

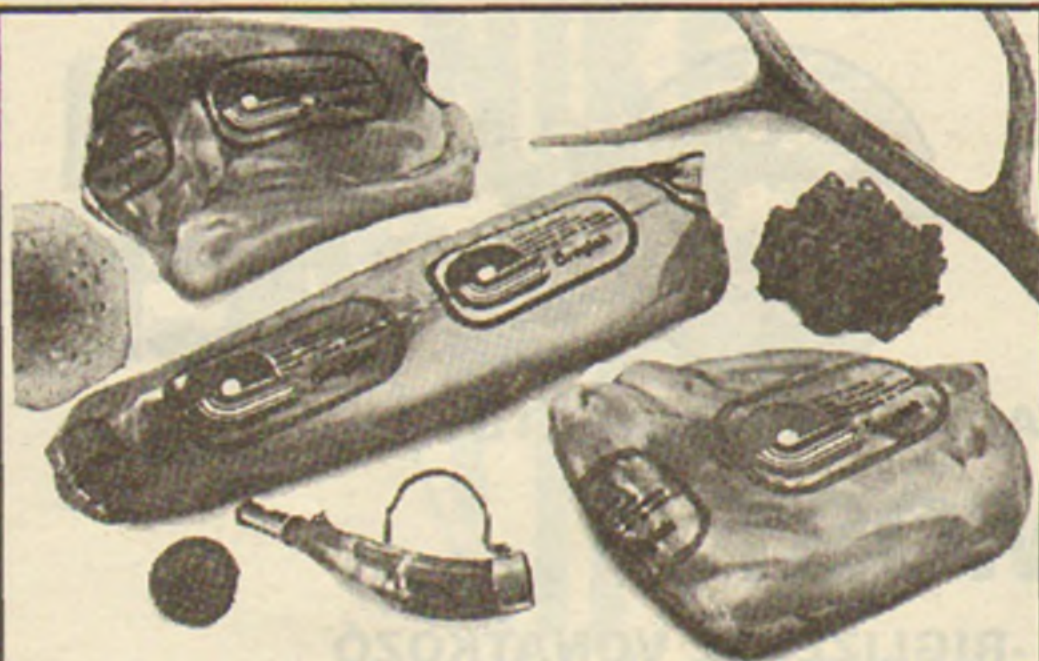
Vállaljuk a társaságok teljes körű
vagyonértékelését:

- épületek, építmények, gépek, műszaki berendezések,
tárgyi eszköznek minősülő felszerelési tárgyak, valamint
nagyvadállomány korrekt becslése helikopterrel.

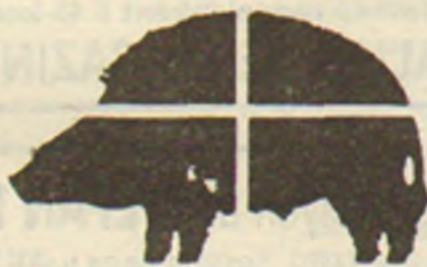
**HOGY A LESRŐL NE CSAK LESSEN, DE MÉG LŐHESSEN
IS! FELKÉSZÜLTEN VÁRJA A JÖVŐ VÁLTOZÁSAIT?!**

Címünk: 1054 Budapest, Nádor u. 34.
Telefon: 111-9608. Tel./Fax: 131-4790

AKÁR MOST VESZ,
AKÁR ELAD,
VADHÚS ÜGYBEN
CSAK

ÖREGLAK

8697 ÖREGLAK, TELEFON: 85-330-845, TELEX: 13-452

PÁLYÁZATI FELHÍVÁS

A VADCOOP BÉRKILÓVÓ VADÁSZTÁRSASÁG PÁLYÁZATOT
HIRDET IRODAVEZETŐI MUNKAKÖR BETÖLTÉSÉRE

Feladat:

- a 4 fős vadásztársasági iroda munkájának irányítása, szervezése és ellenőrzése
- a vadásztársaság adminisztrációjának és tagi fizetési kötelezettsége teljesítésének vezetése
- számítógépes nyilvántartás bonyolítása
- a Vt. ügyintéző és irányító szervei adminisztratív feladatainak ellátása, levelezések, előterjesztések elkészítése
- vadászati eredmények regisztrálása
- szabályzatokban megjelölt tevékenység ellátása, stb.

Követelmények (jelentkezési feltételek):

- 30-45 év közötti életkor
- közép- vagy felsőfokú végzettség
- erkölcsi bizonyítvány
- irányítási, vezetői, szervezői képesség (5 éves gyakorlat)
- tárgyalókészség.

Előny:

- vezetői tapasztalat
- számítógépes ismeret
- államigazgatási gyakorlat
- vadászati végzettség vagy tiszta vadászati múlt, vadászati kapcsolat.

Fizetés:

megegyezés szerint ill. aársadalmi szervezetekre érvényes nomenklatúra szerint. (A fizetési igény megjelölhető).

A pályázatnak a fentiekben túl tartalmaznia kell az eddig betöltött munkahelyek és munkakörök felsorolását.

A pályázat benyújtásának a határideje: 1993. augusztus 15.

Döntés 30 napon belül - bizottsági elbírálás alapján - várható.

A részletes pályázati feltételeket tartalmazó anyag átvehető 1993. július 5-től 9-ig a következő címen: 1113 Budapest, Bocskai út 43-45. XI. lph. II/239. (Vt. irodája). A pályázatot bizalmasan kezeljük.

A borítékra kérjük a „pályázat” felírását.

A pályázatról felvilágosítást dr. Balázs István ad telefonon du. 12-16-ig 153-3000/2009, este 18-19-ig 187-0832.

Intézőbizottság

ROYAL CANIN

TERMÉK- ÉS ÁRLISTA

A ZOOHAUS BUDAPEST KFT., A ROYAL CANIN
KIZÁRÓLAGOS IMPORTŐRÉNEK AJÁNLATA
PROFI TENYÉSZTŐKNEK

- A.1** Tejpor kölyökkutyáknak és szoptatós szukáknak
- A.2** Elválasztó táp
- A.3/A3S** Kölyöktáp kéthónapos kortól
- PDC/S** Alacsony energiatartalmú táp kövér vagy idős kutyáknak
- MC/MS** Általános táp alacsony mozgásigényű vagy idős kutyák részére
- CC/CS** Általános táp 2 éves kortól
- TRAD** Vemhes és szoptatós kutyák tápja
- AGR** Nagytestű és közép-termetű kutyák növekedtető tápja
- HE** Kiemelt aktivitású vagy betegség következtében legyengült kutyáknak ajánlott táp
- EXPO** Szőrregeneráló készítmény
- TC** Ásványianyag-tartalmú vitaminkészítmény
- A32** Magas emészthetőségi fokú táp kölyökkutyáknak
- AGR36** Magas emészthetőségi fokú táp nagytestű és közép-termetű növendékkutyáknak
- ST 35** Igen magas aktivitású (pl.: agár v. szánhúzó) kutyák tápja
- HE 30** Kiemelt aktivitású vagy betegség következtében legyengült kutyák kondicionáló tápja
- M25** Vemhes kutyák tápja
- LA23** Nagytestű, alacsony aktivitású kutyák tápja
- PR27** Kistestű és törpe kutyák tápja

ROYAL CANIN

Címünk: 1222 Budapest, Pannónia u. 31.
Tel.: 226-0238

Ártájékoztató

Ezúttal a neveltfácán-árak összegyűjtésére tettünk kísérletet, több-kevesebb sikerrel. Egyelőre – júniusban úgy tűnik – túlkínálat van a piacon, ezért az árak is meglehetősen alatta maradtak az előre jelzettekétől, illetve az áremelkedések alapján várhatóktól, a költségnövekedés – táp, fűtés, munkabér, közterhek – esetében a neveltfácán-áraknál jóval magasabbak a növekedések, mint tavaly.

Abádszalók Hubertusz Vt.	7-8 hetes fácskcsibék	220-250 Ft/db
OMVV (Hencida, Árpád-halom, Bugyi) Hunnia Kft.	7-8 hetes fácskcsibék	220-240 Ft/db
	7-8 hetes fácskcsibék	250 Ft/db

(Az árak áfa nélkül értendők.)

RECEPTEK

VADDISZNÓSÜLDŐ TEJFŐLÖSEN

Hozzávalók: 6 szelet süldőcomb, 4 dl tejföl, húsvéles vagy húsvéleskockából 2 dl lé, 1 doboz sűrített paradicsom, 15 dkg szalonna, 2-2 szál sárgarépa és petrezselyemgyökér, 2-3 mokkacukor, 1/2 citrom leve, 1 narancs leve, só, őrölt bors és egyéb fűszerek ízlés szerint. A süldő combjából vágott 6 vékony szeletet sózzuk, borsozzuk és kissé kiverjük.

Egyik oldalukat sűrített paradicsommal, a másikat sűrű tejfőllel kenjük meg. Minden szeletet külön-külön. Mikor az első szelet kész, kötőtűre tűzzük, szalonnaszéletet teszünk utána, és jöhet a kö-

vetkező szelet, majd megint a szalonna. Így tovább, míg a kötőtű megtelik. Utána jöhet a következő tő.

Így felszúrva tesszük lábosba a húst, s öntsünk alá tejfőlt a húsvélessel hígítva. Pároljuk, fűszerezük ízlés szerint. Belekarikázzuk a zöldséget. Ha a hús megpuhult, kivesszük, tápra rakjuk. A levét, amelyben főtt, áttörjük, és 2-3 mokkacukorral, citrom- és narancslével ízesítjük, majd a szeletekre öntjük. (A citrom- és narancslévet fokozatosan adagoljuk, közben megízlelve!)

Rizsgarnirunggal és almakompóttal tálaljuk.

PÁCOLT VADDISZNÓ VÖRÖSBORRAL

Hozzávalók: 1 egész vaddisznó diója, 5-6 szem egész bors, 2-3 szem szegfűbors, só, koriandermag, 2 db babérlevél, 2 db vöröshagyma, 1 dl ecet (vagy 1 citrom leve), 1 vizespohár vörösbors, 2 dl tejföl, 1 csapott teáskanál liszt, 1 késhegynyi szardellapaszta. Ízlés szerint 1-2 mokkacukor. Vegyes zöldség.

A húst a következő páclébe tesszük: Vegyes zöldséget karikára aprítunk, fűszerezünk sóval, 5-6 szem egész borssal, 1 teáskanál korianderrel, 2 db babérlevéllel, 2 db vöröshagymával (melyekbe keresztet vágunk), 2-3 szegfűborssal és ecettel vagy 1 citrom levéllel. 2 napig

pácoljuk, időnként forgatva a húst. Hideg helyen lefedve tartjuk.

A 3. napon a húst edénybe tesszük, annyi páclévet öntünk rá, hogy elfedje, a zöldséget és a hagymákat is beletesszük. 1 vizespohár vörösbort öntünk meg alá. Ebben a lében készre főzzük, majd kiszedjük a léből és szeleteljük.

A főzolevet áttörjük, és 2 dl tejfőllel (melybe 1 csapott teáskanál lisztet és 1 késhegynyi szardellapasztát teszünk) behabarjuk. A felszeletelt húst kevés lével megöntözzük, a többi szósos tálkában adjuk az asztalra.

Vegyesgyümölcs-kompóttal és apró sült burgonyával tálaljuk.

Dr. Nagyné Lendvai Gabriella

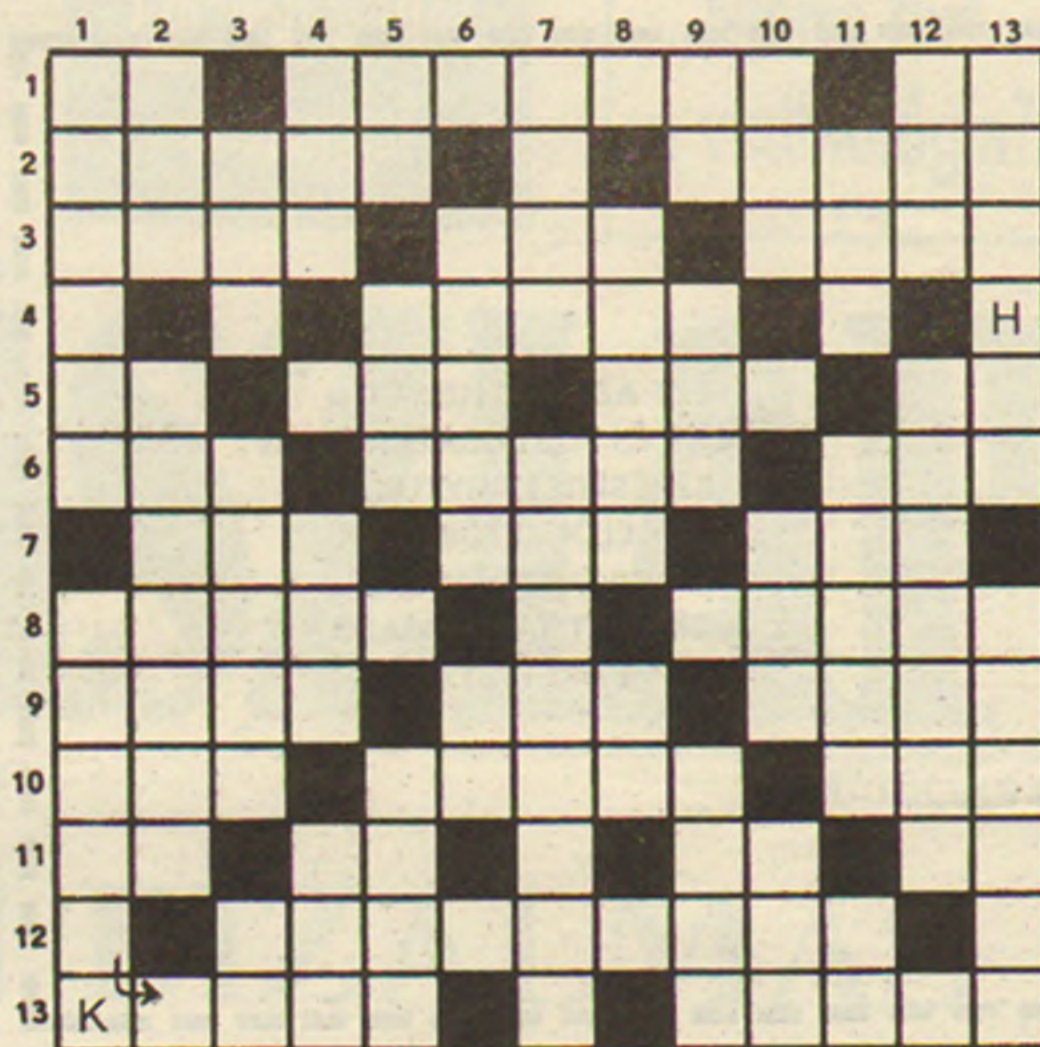
A „GOLYÓS” RENDELETHEZ

Több levélírónk is kérdezi: mi a logika a vadászfegyver tartását és használatát szabályozó kormányrendeletben, hogy a golyós vadászpuska csak azoknak a vadászoknak adható át használatra vagy megőrzésre, akiknek van egyébként golyós vadászfegyverük?

A válasz: semmi! A rendeletet végrehajtó rendőrség nem veheti figyelembe, hogy a rendelet logikus avagy sem. Ez áll az írásban, ezt kell végrehajtani! Nem ez az egyetlen logikai bukfenc egyébként sem a rendeletben. Mert hiába vizsgázták le a golyós fegyver tartásából, használatából a vadász, a vizsgálója semmit sem ér, ha akár alibiből nem vett egy akármilyen golyós fegyvernek minősülő kaliberű vadászfegyvert. Ha van egy vadászatra egyáltalán nem használható

0,22-es kispuskája, akár átveheti, szállíthatja, tárolhatja a vadásztársaság netán még meglévő, általában a vadór nevére vásárolt golyós puskáját és vadászhat vele. Ha ez nincs, szabálytalanságot követ el mind az átadó, mind az átvevő. A régi „kartonos” puska tehát kiment a divatból, ne tessék vele élni... még akkor sem, ha az ésszerűség, a vadászok anyagi helyzete és még sok egyéb más szempont ezt diktálná.

Egyébként a rendelet módosítására az Országos Vadász Kamara elkezdte a javaslatok összegyűjtését, s az összegzést követően benyújtja kérelmét a rendelet alkotóihoz. Ehelyütt is kéri a vadászokat, szakembereket, hogy minden, a kormányrendelet ésszerűsítését célzó javaslatot augusztus 5-éig juttassák el az OVK címére.

AFRIKAI RAGADOZÓK

A megfejtéseket soronként adjuk!

VÍZSZINTES: 1. Gallium vegyjele. – Ez az afrikai állat igen kiterjedt területen él. Főleg szürkületben és éjszaka, általában magányosan vadászik. – Jód és foszfor vegyjele. 2. Gyümölcs. – Van ilyen nyerevény is. 3. Nehezék. – Szülő. – Minőségellenőrzött. 4. Iparos. 5. Erká (I). – Ilyen tár is létezik. – Értéke. – Bőr és oxigén vegyjele. 6. Nóta. – Augusztusban van a névnapja. – Stan társa volt. 7. Máltai, spanyolországi, ausztriai gépkocsik jelzései. – Pusztit. – Ilyen vásár szokott lenni augusztus végén. 8. Maguk kaparta, elfoglalt vagy elhagyott földüregekben és sziklahasadékokban van a tanyájuk. – Ez állatnak igen jó a szimata, a dögöt már távolról megérzi és csoportosan a keselyűkkel rövid időn belül eltünteti. 9. Van ilyen olaj is. – Amerikai Egyesült Államok röviden. – Keskeny út. 10. Létezett. – Kémiai elem. – Füg. 11. Nátrium vegyjele. – Van ilyen henger is. – Asszonynevképző. – Kálium és oxigén vegyjele. 12. Két szó: számneve, messzi. 13. Becézett férfinév.

FÜGGŐLEGES: 1. Ez az állat a Föld leggyorsabb futója. – Afrikában a Szaharától délre fekvő bozótos, sztyeppés vidékek lakója. 2. Török

tisztí rang volt. – Orvosi székfű. 3. Legező. – Egy bizonyos időt megélt. – Idegen kötőszó. 4. Titokban figyel. – „A” nobélium vegyjele. – Nem így. 5. Betű kimondva. – Dohányzik. – Idős szülő. 6. Névelős becézett férfinév. – Város Mezopotámia déli részén. 7. Szép magyar város. – Ázsiában az indiai Kathiawar-félsziget Gir környéki természetvédelmi körzetében is megtalálható ez az állat. 8. „A” régi méltóságot. – Két magánhangzó. 9. Részvénytársaság rövidítése. – Időjelző. – Vissza: itt született Beethoven is. 10. Vadfajta. – Kopasz. – A jó késnek van. 11. Reggel egyik fele. – Rámol. – Betűt vet. 12. ... Éva színművésznő. – Déli gyümölcsök. 13. Ezek a hullók többnyire fű között vagy bozótokban tartózkodnak. – Nigéria fővárosa.

– Beküldendők a vastagon szedett sorok.

– Beküldési határidő:

Mokos István

Múlt havi rejtvényünk szerencsés megfejtői: Nagy Gábor 7632 Pécs, Krisztina tér 11., Major Zsolt 4135 Körösszegapáti, Árpád u. 28., Fodermayer Vilmos 6500 Baja, Bajnok u. 12. Nyerteseinknek gratulálunk.

PARFORCE Vadászbolt

Értesítjük kedves vásárlóinkat, hogy új helyre költöttünk. Címünk: Bp. XIII., Visegrádi u. 9. Telefon: 132-2383.

UGYE, HOGY LEHET!

Legalábbis ezt bizonyította a Stefán Kereskedelmi Kft. és az Allrad Bt. június 26-ai vállalkozása a Tolna megyei Sióagárd lötéren megrendezett vadász-juniálisra, amelyen ha nem is tolongtak a tolna megyei vadászok, de érdeklődés jócskán volt mind a skeet-, mind a kispuska lövészet iránt. Tavaly ugyanis a megyei vadászszövetség azért nem vállalkozott a szeptemberi vadásznapi megrendezésére, mert attól tartottak, hogy az érdektelenségbe fullad. Most a szövetség is megbizonyosodhatott, néhány ötlet – mondjuk egy 100 ezer forintos vegyescsövű vadászpuska kisorsolása –, kell csak ahhoz, hogy a vadászok érdeklődését felkeltsék. Az úgynevezett hivatalos sportlövő versenyeken nincs annyi induló, mint ezen a napon a sióagárdi lötéren volt, a skeet versenyen 75-en, a kispuska lövészetre 58-an neveztek be. A skeetet Fehér László nyerte 21 találattal, a második helyen 19 találattal Krízsány Károly végzett, a harmadik

helyen 18 találattal holtverseny alakult ki Csik Gyula és Husti János között. A kispuska lövésben 137 körrel Pétervári Gábor bizonyult a legjobbnak, Gyöngyös István és Endrődi Roland 133 körrel holtversenyben a második és 122 körrel Bajusz János a harmadik helyen végzett.

Volt izgalom a tombola húzásánál, hiszen akár egy darab ezer forintos jeggyel is meg lehetett nyerni az értékes puska. (Állítólag volt olyan vadász, aki 40 tombolat is vett, biztosra akart menni.) A szerencse a gyöngyösi Porteleki Jánosnak kedvezett, aki – mint megtudtuk – nem tartozott a „nagy befektetők” közé.

A jó hangulatú sióagárdi vadász-juniális tapasztalatainak birtokában a tolna megyei vadásznapi is biztosan sikere lesz, dicséret érte a kezdeményezőket, a szervezőket!

css

EZT AZ ÜRES HELYET
A HÍRLAP ÉS POSTAIGAZGATÓSÁG
KÉRÉSÉRE HAGYtuk,
HOGY ELŐFIZETŐINKNEK
IDE RAGASZTHASSÁK
A CÍMZÉST TARTALMAZÓ
ETIKETTET.

HÍREK

HÍREK

HÍREK

HÍREK

Hány vadász van Magyarországon? – tessék fel a kérdést nagyon sokan, és eddig ahányan válaszoltak rá, annyiféle adattal érveltek pro és kontra. A Fehőva reklámszövege szerint több mint hatvanezer, másutt ötvenezer puskaforgató járja hazánk vadászmezőit. Az FM illetékes főosztálya szerint 1992-ben a megyei vadászati felügyelők összesítése szerint 42 628-an váltottak 1992-ben vadászjegyet, amely az előző évi csaknem 48 ezres létszámhoz viszonyítva jelentős visszalépés. Arra azonban egelőre nincs adat, mennyi ebből a terület nélküli bérkilövők és a területes vadászok aránya, mert a vadászjegyek kiadásánál ebben nem tettek különbséget. Jövőre azonban – ígérik – pontosan megállapítható lesz ez az arány is. Bizonyára azonban a csökkenés a területes vadászok között nagyobb, mint a bérkilövőknél.

Az erdő- és vadgazdálkodásban alapvető fontosságú az erdők véghasználatának hozamszabályozása, vagyis mikor mennyi fát kell kivágni, végső soron ettől függ a nagyvadállomány élőhelye. A SEFE Matematika Tanszékén dr. Bán István címzetes egyetemi docens tartott előadást június 17-én „Országos hozamszabályozás 1992–2031” címmel. Az előadás során részletesen ismertette az előző korokból átvett hozamszabályozási definíciókat, majd az elméleti modellezés matematikai és erdőszeti módszereit ismertette. Az előadás második része a VHOPT nevű véghasználat optimalizálás hozamszabályozási mód sajátosságait tartalmazta. Az előadás befejező részében dr. Bán István felhívta a figyelmet az előző hozamszabályozási ismeretek gyakorlati alkalmazásának szükségességére, a körzettervezés bevezetésé-

nek célszerűségére, valamint a kitermelhető véghasználati fatömeg alsó korlátjának fokozódó jelentőségére. Az előadást sok hozzászólás és élénk vita követte.

Az 1996-os EXPO kísérőrendezvényeként, Nemzetközi Természetvédelmi és Vadgazdálkodási Kiállítás megrendezésére konzorcium alakult, amelynek hivatalos sajtótájékoztatója június 29-én volt a városligeti Vajdahunyadvárban. Dr. Egyed István a projekt vezetője részletesen ismertette az írott és elektronikus sajtó munkatársainak a rendkívül hazai és nemzetközi érdeklődésre számot tartó rendezvénysorozat tervét, amelyhez megnyerték a hazai szakmai szervezetek, intézmények mellett a legjelentősebb nemzetközi természetvédelmi és vadászati szervezetek messzemenő támogatását. A konzorcium vállalkozói alapon működik, állami támogatás nélkül, és esélytel pályázik az EXPO iroda közeljövőben eldöntendő támogatására is. A kiállítás 1996. augusztus 15-től szeptember 8-ig tartana nyitva. A tagként résztvevő Hungexpo biztosítja a helyszínt, az OTP és a MAVAD Rt. a biztos anyagi háttérrel. Helyet és lehetőséget kapna minden érdekelt szakmai társadalmi szervezet, amely a természeti erőforrások ésszerű hasznosításában, védelmében érdekelt. A minden elismerésre méltó programtervezet osztatlan sikert aratott a sajtó munkatársai előtt, annak ellenére, hogy az állat- és madárvédők részéről elhangzottak bizonyos fenntartások is. Eppen ezért nagy jelentőségű volna a kiállítás, mert talán az utolsó lehetőségként kínálkozik az egymás felé nyújtott kezek elfogadására, a félreértések tisztázására, egymás közelebbi megismerésére. Mindezek ellenére – úgy tűnt – az ötletek, elképzelések osztatlan sikert arattak, így minden esély megvan arra,

hogy a társadalmi fogadtatás is kedvező lesz. A többi ügy is a szakembereknek múlik, akiknek a többsége már 1971-ben is bebizonyította a világnak, hogy a természet kincseivel történő ésszerű és szakszerű gazdálkodás az emberiség egyfajta túlélési stratégiájának részévé is válhat. Számunkra is megfontolandó, hogy a jövőben több figyelmet szenteljünk a „szellemi munió” kivülről részére történő „emészthetővé tételének”, a józan érvek rendszerbe, vagy ha úgy tetszik, csatasorba állításának.

Vadászok, szakmabeliek között nem kevés vitát kavart lapunk sajtófigyelőjében is közölt halálos vadászbaleset, amely a kiskunhalasi Diana Vt. területén történt. Azóta a rendőrség a vizsgálatot elvégezte és tanulságként érdemes pontosítani a sajtóban többféleképpen leírt történetet. Ezek szerint: Réz Attila és Szekeres József sportvadászok egy Nissan Terrano gépkocsival dűvadazni, szarkáználni indultak gyermekeikkel. Szekeres rálőtt egy szarkára a bal hátsó ülésről, de elhibázta. Ezért tussal előrenyújtotta a jobb első ülésre Réz Attilának a kibiztosított sörétes puska, amely amikor Réz hozzányúlt elsült, és közvetlen közelről mellbe találta Szekeres, aki azonnal meghalt. Ha jól összeszámoljuk, 9 vadászati és fegyverhasználati szabályt sértettek meg, amelyért iszonyúbb árat nem is fizethettek volna. A szabályok betar-

tása tehát nem csupán jó magaviselet és vadászetika kérdése, hanem adott esetben életmentő is lehet.

A Sopron környéki hazai vadászok a SEFE Vadgazdálkodási Tanszékén is elbíráltathatják trófeáikat naponta 8–11^h-ig és délután 12^h-tól 16 óráig. Pénteken délután csak 14 óráig tartanak nyitva. Főszezonban, szeptemberben és májusban szombaton 8-tól 12-ig tartanak ügyeletet.

Heves megyében a Mátra-Nyugabükki Erdő- és Fafeldolgozó Gazdaság Irodaházában – Eger, Kossuth utca 18. – működik a megyei trófeabíráló bizottság. Nyitva tartás: hétköznapokon 8-tól 15 óráig, főszezonban, májusban és szeptember 15-től október 15-ig, szombaton is 9-től 13 óráig. A hazai vadászok részére kijelölt nap minden hónap második hétfője, 11-től 16 óráig.

Dr. Székely István, az OMVV jogtanácsosa és főtítkárhelyettese június 1-jétől ügyvédi magánpraxist folytat, így utóbbi tisztségétől megvált. Jogtanácsosi tevékenységét az OMVV-nél mindezek ellenére folytatja hetente három napon át. Irodájának címe: 1026 Budapest, Bimbó u. 158. Telefonszáma: 116-2920.

ELADÓ

ELŐNEVELT VADKACSA 10 000 DB, FÁCÁN TÖRZSÁLLOMÁNY (NEM CSONKOLT) 3000 DB, VADKACSA TÖRZSÁLLOMÁNY (NEM CSONKOLT) 1500 DB.
MAVAD-BÉKE KFT. GYOMAENDRÓD, PF.: 22. TEL.: 67/386-230

VADÁSZLAP

MEGJELENIK HAVONKÉNT
A HÓNAP ELSŐ KEDDJÉN

Főszerkesztő: Csekő Sándor - Felelős szerkesztő: Homonnay Zsombor - Tervezőszerkesztő: Kun Gábor - Fotóriporter: Polster Gabriella - Szerkesztőségi titkár: Vasilouli Angéla - A szerkesztőség levelezési címe: 1245 Budapest Pf. 1209 - Kiadja a Vadászati Kulturális Egyesület - Felelős Kiadó: Dr. Borzák Benő úr igazgató - A szerkesztőség és a kiadó címe: 1054 Budapest V. Honvéd u. 8. IV. em. 3. Telefon: 131-1631. Telefon és fax: 131-4368 - Terjeszti a kiadó és a Magyar Posta - A Magyar VADÁSZLAP előfizethető rózsaszínű postautalványon a szerkesztőség levelezési címen vagy átutalással az AGRBANK-nál vezetett 219-98629/9600-5040 számú számlára.

Az előfizetési díj 1993 hátralévő hónapjaira: 210 Ft.

ISSN 1215-6159

Athenaeum Nyomda, 93 0101, Felelős vezető: Vida József igazgató